

GUVERNARE includivă

Proiect finanțat cu sprijinul financiar al Programului RO10 - CORAI, program finanțat de Granturile SEE 2009-2014 și administrat de Fondul Român de Dezvoltare Socială
Conținutul acestei materii nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a FRDS și a Granturilor SEE 2009 - 2014

COPii și tineri în situații de risc
Reducerea inegalităților
Antidiscriminare
Incluziune socială

www.eegrants.org
www.granturi-coral.ro

TOOLKIT

pentru

Comisiile Județene privind Incluziunea Socială

Co-Autori:

Cătălina BURCEA

Olivia RUSANDU

2016

Prezentul Toolkit pentru Comisiile Județene privind Incluziunea Socială a fost elaborat în cadrul Proiectului Guvernare incluzivă, cod PEH010, finanțat cu sprijinul financiar al Programului RO10 - CORAI, program finanțat de Granturile SEE 2009-2014 și administrat de Fondul Român de Dezvoltare Socială

Prezentul Toolkit pentru Comisiile Județene privind Incluziunea Socială a fost editat de către co-autori.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a FRDS și/sau a Granturilor SEE 2009 - 2014 și nici a Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice. Întreaga răspundere asupra corectitudinii și coerenței informațiilor prezentate revine inițiatorilor.

CUPRINS

INTRODUCERE

I. REPERE TEORETICE ÎN INCLUZIUNEA SOCIALĂ

I.1. Definiția națională a conceptului ”incluziune socială”

I.2. Indicatori de incluziune socială

I.3. Mecanismul de incluziune socială

II. PLANURI DE ACȚIUNE LOCALĂ PENTRU INCLUZIUNE SOCIALĂ (PALIS)

II.1 PALIS-ul județului BUZAU

II.2 PALIS-ul județului CĂLĂRAȘI

II.3 PALIS-ul județului CLUJ

II.4 PALIS-ul județului DOLJ

II.5 Strategia / PALIS-ul județului MUREȘ

CONSIDERAȚII FINALE

BIBLIOGRAFIE

INTRODUCERE

Prezentul Toolkit a fost elaborat în cadrul proiectului ”Guvernare Incluzivă”, implementat de către Asociația „Asistență și Programe pentru Dezvoltare Durabilă - Agenda 21”, în parteneriat cu Agenția Națională a Funcționarilor Publici, cu finanțare din Granturile SEE 2009-2014, prin Programul RO10 - CORAI, administrat de Fondul Român de Dezvoltare Socială (FRDS).

Proiectul sus menționat și-a propus să vină în întâmpinarea actorilor locali cu atribuții în domeniul incluziunii sociale, oferindu-le sprijin valoros prin expertiza și îndrumarea oferită, precum și prin crearea unui set de instrumente utile definirii planurilor locale de acțiune în domeniul incluziunii sociale și adaptării și implementării celor mai bune practici în domeniu.

Astfel, în cadrul proiectului au avut loc dezbateri publice, întâlniri de lucru, platforme de dezbateri, sesiuni de formare, seminarii, a căror rezultat este elaborarea celor două instrumente: Compendiul de bune practici în domeniul incluziunii sociale și Toolkit-ul.

Inițiativa elaborării acestor instrumente pornește de la importanța acordată domeniului incluziunii sociale și combaterii sărăciei, atât de către organismele internaționale, instituțiile europene, cât și de către autoritățile publice centrale din România și de societatea civilă și mediul non-guvernamental.

La toate acestea, se adaugă dorința de a sprijini autoritățile administrației publice locale în efortul de elaborare a politicilor locale de incluziune socială, în contextul european și național existent și a liniilor directoare și responsabilităților pe care acesta le reglementează.

Baza necesară întocmirii prezentului Toolkit provine dintr-un cumul de cunoștințe, informații și documente, care au rezultat din toate activitățile menționate mai sus, respectiv ateliere de lucru, dezbateri publice, consultări, seminarii, conferințe, cu participarea și implicarea activă a actorilor locali, cărora le mulțumim pe această cale.

Prezentul Toolkit se dorește a fi o resursă pusă la dispoziția tuturor actorilor implicați în procesul complex de incluziune socială, atât din sectorul public, cât și din mediul privat, cel al societății civile și sectorului non-guvernamental. Totodată, Toolkit-ul are menirea să sprijine eforturile autorităților publice locale în ceea ce privește elaborarea Planurilor de acțiune locală adaptate specificului comunităților și particularităților grupurilor vulnerabile vizate, cu încadrare în liniile directoare naționale și europene.

I. REPERE TEORETICE ÎN INCLUZIUNEA SOCIALĂ

I.1. Definiția națională a conceptului ”incluziune socială”

În România, incluziunea socială este definită ca și ”proces și respectiv ansamblu de măsuri și acțiuni multidimensionale din domeniile protecției sociale, ocupării forței de muncă, locuirii, educației, sănătății, informării-comunicării, mobilității, securității, justiției și culturii, destinate combaterii excluziunii sociale și asigurării participării active a persoanelor la toate aspectele economice, sociale, culturale și politice ale societății”¹.

”Măsurile de prevenire și combatere a sărăciei și riscului de excluziune socială se înscriu în cadrul general de acțiuni multidimensionale ale procesului de incluziune socială, prin care se asigură oportunitățile și resursele necesare pentru participarea persoanelor vulnerabile în mod deplin la viața economică, socială și culturală a societății, precum și la procesul de luare a deciziilor care privesc viața și accesul lor la drepturile fundamentale”².

I.2. Indicatori de incluziune socială

În conformitate cu reglementările europene în domeniu, fiecare stat membru colectează date și calculează anual Setul național de indicatori de incluziune socială, prevăzut în Hotărârea Guvernului nr.488/2005 privind aprobarea sistemului național de indicatori de incluziune socială, în vederea măsurării gradului de excluziune socială și a progreselor făcute în direcția incluziunii sociale a persoanelor vulnerabile.

Acești indicatori vizează veniturile populației, consumul gospodăriilor, condițiile de locuit, accesul la servicii de sănătate, la ocupare, la educație,

Institutul Național de Statistică (INS) și Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice (MMFPSPV) calculează setul de indicatori menționat, prin prelucrarea datelor din Ancheta bugetelor de familie (ABF) și a datelor administrative.

I.3. Mecanismul de incluziune socială

Mecanismul național de incluziune socială, a fost înființat și organizat la nivel central și județean, în anul 2006, prin aprobarea Hotărârii Guvernului nr. 1217/2006 privind constituirea mecanismului național pentru promovarea incluziunii sociale în România.

La nivel central, se înființează unități de incluziune socială, pentru monitorizarea implementării angajamentelor în domeniul incluziunii sociale asumate de România pe plan internațional, în cadrul autorităților cu atribuții în domeniul incluziunii sociale, respectiv:

---

¹ Art.6 lit. cc) din Legea asistenței sociale nr.292/2011, cu modificările și completările ulterioare

² Art.53 alin.(1) din Legea asistenței sociale nr.292/2011, cu modificările și completările ulterioare

Ministerul Sănătății, Ministerul Justiției, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Transporturilor, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerul Societății Informaționale, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați, Agenția Națională Antidrog, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități, Agenția Națională pentru Romi, Casa Națională de Pensii Publice, Casa Națională de Asigurări de Sănătate.

Prin același act normativ, la nivel central, se înființează și Comisia națională privind incluziunea socială, cu rol consultativ, fără personalitate juridică, în cadrul MMFPSPV.

În plan județean, s-au organizat la nivelul Instituțiilor Prefectului, Comisii județene privind incluziunea socială, alcătuite din reprezentanți ai serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și organelor administrației publice centrale din subordinea Guvernului, cu responsabilități în domeniul incluziunii sociale, reprezentanți ai ONG reprezentative din județ, ai consiliilor locale și județene, cu atribuții în:

- Elaborarea și aprobarea planului județean de incluziune socială;
- Monitorizarea realizării obiectivelor prevăzute în plan;
- Prezentarea periodică a stadiului de realizare a priorităților asumate prin plan.

Nu în ultimul rând, Legea asistenței sociale nr.292/2011 prevede obligativitatea elaborării strategiilor de dezvoltare a serviciilor sociale județene pe termen mediu (5 ani) și lung (10 ani), cu măsuri, acțiuni și buget aferent, care se dezbat și avizează de către Comisiile județene și apoi se aprobă prin Hotărâre a Consiliului Județean (HCJ). Pe de altă parte, autoritățile administrației publice locale au obligația legală de elaborare a Planurilor anuale de acțiune privind serviciile sociale, în conformitate cu măsurile și acțiunile prevăzute în strategia de dezvoltare a serviciilor sociale a județului de care aparțin, cuprinzând date despre numărul și categoriile de beneficiari, serviciile sociale existente, serviciile sociale propuse pentru a fi înființate, programul de contractare a serviciilor de la furnizorii privați, programul de subvenționare, bugetul estimat și sursele de finanțare.

II. PLANURI DE ACȚIUNE LOCALĂ PENTRU INCLUZIUNE SOCIALĂ (PALIS)

II.1 Planul de acțiune locală pentru incluziune socială

- PALIS -

Județul BUZĂU

1. Ocuparea forței de muncă

➤ Inițiativa cheie:

Activarea populației sărace care nu este cuprinsă într-o formă de ocupare, educație sau formare profesională și nu este afectată de o dizabilitate.

Obiectivul strategic specific: Mobilizarea persoanelor apte de muncă șomere și inactive și investiția în educația, formarea profesională, dezvoltarea aptitudinilor și competențelor profesionale, pentru a crește gradul de ocupare a acestora.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Creșterea finanțării pentru măsuri active și eficace de ocupare.*

1. măsuri destinate beneficiarilor - informarea și consilierea profesională, medierea muncii, formarea profesională, evaluarea și certificarea competențelor profesionale, consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau inițierea unei afaceri, completarea veniturilor salariale ale angajaților, stimularea mobilității forței de muncă;

2. măsuri destinate angajatorilor - subvenții pentru încadrarea absolvenților, a persoanelor de peste 45 de ani și părinți unici susținători ai familiilor monoparentale, a persoanelor cu dizabilități, a tinerilor cu risc de marginalizare socială, măsuri pentru angajatorii care încheie contracte de ucenicie, contracte de stagiu pentru absolvenții de învățământ superior sau care încadrează în muncă, elevi și studenți pe perioada vacanțelor, precum și alocarea de resurse financiare din fonduri europene;

Activități specifice:

- sprijinirea ocupării persoanelor sărace prin acordarea serviciilor de mediere, de consiliere profesională, de formare profesională și prin organizarea bursei locurilor de muncă.

Reducerea ocupării în sectorul informal și sprijinirea creșterii productivității fermelor mici și mijlocii.

Obiectivul strategic specific: Creșterea productivității persoanelor angajate pe cont propriu, în special în agricultura de subsistență și în ferme de dimensiuni mici și mijlocii.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Oferirea unor facilități fiscale pentru șomeri și persoane din alte grupuri vulnerabile (grupuri care sunt mai expuse riscului de a lucra în sectorul informal) pentru a accesa piața formală a muncii.*

Activități specifice:

- stimularea creșterii ocupării forței de muncă prin încurajarea persoanelor vulnerabile, de constituire în întreprinderi familiale cu specific de comerț ambulant cu produse agroalimentare în scopul creșterii gradului de ocupare a populației din sectorul agricol.

Dezvoltarea capacității instituționale și a resurselor serviciului public de ocupare.

Obiectivul strategic specific: Dezvoltarea capacității ANOFM în vederea deservirii persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, a celor care sunt inactive sau șomere și a persoanelor sărace încadrate în muncă, prin oferirea de măsuri active de calitate pe întregul teritoriu al țării.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Creșterea numărului de personal al ANOFM și al agențiilor pentru ocuparea forței de muncă teritoriale în vederea creșterii alocării financiare de la bugetul de stat pentru aceste agenții în limita constrângerilor macro-economice și fiscale, pentru îmbunătățirea capacității administrativ-instituționale și alocarea din FSE a resurselor necesare întăririi capacității instituționale a SPO pentru furnizarea de servicii eficiente și eficace și pentru*

creșterea gradului de acoperire. Evaluarea impactului măsurilor active furnizate de ANOFM.

Activități specifice:

- încadrarea de noi salariați în cadrul AJOFM-ului pentru a oferi servicii de calitate.
- Consolidarea capacității ANOFM pentru accesarea și utilizarea eficientă a fondurilor europene, prin furnizarea de asistență tehnică și verificarea procedurilor operaționale și administrative.

Activități specifice:

- elaborarea de proiecte în vederea accesării fondurilor europene.
- Crearea parteneriatelor locale pentru implementarea programelor active de ocupare a forței de muncă, în special în comunitățile urbane marginalizate. Asigurarea cadrului legal pentru constituirea parteneriatelor public private pentru finanțarea din bugetul asigurărilor pentru șomaj și FSE.

Activități specifice:

- diseminarea permanentă a informațiilor către comunitățile locale de romi cu privire la serviciile publice de ocupare în scopul creșterii gradului de informare și de ocupare.

Obiectivul strategic specific: Îmbunătățirea capacității administrative, manageriale și informaționale a ANOFM de a elabora, prezenta, monitoriza și evalua programe aferente pieței muncii pentru persoanele din grupurile vulnerabile aflate în căutarea unui loc de muncă.

Acțiuni strategice prioritare:

- Extinderea acțiunii serviciului de informare pentru locuri de muncă al ANOFM în mediul rural, făcându-l accesibil personalului SPAS și beneficiarilor lor.

Activități specifice:

- sprijinirea și orientarea măsurilor active (medierea muncii, informarea și consilierea profesională și formarea profesională) către persoanele supuse riscului marginalizării sociale din mediul rural în scopul creșterii gradului de formare și de ocupare.
- Elaborarea unei proceduri de identificare a persoanelor din grupurile vulnerabile aflate în căutarea unui loc de muncă, în vederea stabilirii traseului profesional al acestora.

Activități specifice:

- acordarea de servicii de informare și de consiliere profesională privind traseul profesional în scopul orientării persoanelor vulnerabile.

Creșterea ratelor de ocupare a forței de muncă a grupurilor vulnerabile.

Obiectivul strategic specific: Creșterea accesului persoanelor cu dizabilități la forme de instruire profesională relevantă și adaptată nevoilor lor și la piața muncii.

Acțiuni strategice prioritare:

- Realizarea unor analize anuale ale cererii de pe piața forței de muncă, pentru a crește gradul de informare/ de acces al persoanelor cu dizabilități la oferta de locuri de muncă.

Activități specifice:

- asigurarea respectării drepturilor legale pentru persoanele cu dizabilități înregistrate în evidențe, prin scutirea de la plata impozitelor locale în scopul creșterii gradului de informare a persoanelor cu dizabilități.

Obiectivul strategic specific: Dezvoltarea serviciilor de sprijin pentru angajarea persoanelor din grupurile vulnerabile (în special persoanele de etnie romă și persoanele cu dizabilități).

Acțiuni strategice prioritare:

- Promovarea de măsuri destinate egalizării șanselor de acces pe piața muncii a femeilor din grupurile vulnerabile sau familiile sărace (recuperarea deficitelor de educație și calificare acumulate).

Activități specifice:

- acordarea de sprijin pentru desfășurarea cursurilor de calificare cu specific local în scopul creșterii ocupării forței de muncă de către persoanele din grupurile vulnerabile.

2. Beneficii de asistență socială și servicii sociale

➤ Inițiativa cheie

Oferirea de suport financiar adecvat pentru persoanele cu dizabilități aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială.

Obiectivul strategic specific: Îmbunătățirea calității serviciilor pentru a se asigura eficacitatea intervențiilor.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Combaterea stereotipurilor negative asociate grupurilor vulnerabile și investirea în proiecte care presupun o interacțiune între populația vulnerabilă și populația generală, astfel încât să asigure participarea socială și combaterea discriminării.*

Activități specifice:

- efectuarea unor campanii de informare a persoanelor cu dizabilități asupra drepturilor pe care le au, precum și conștientizarea comunității în vederea reducerii discriminării.

Obiectivul strategic specific: Eliminarea ciclului inter-generațional al sărăciei și excluziunii sociale, prin intervenții care vizează factorii multipli ai inegalităților.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Transformarea barierelor în oportunități pentru copii (în special începând din copilărie, îngrijirea primară a sănătății și a nutriției).*

Activități specifice:

- înființarea unui centru de zi pentru copiii proveniți din familii defavorizate în scopul facilitării accesului la educație și reducerea abandonului școlar.

Protecția persoanelor vârstice aflate în situații de sărăcie sau vulnerabilitate.

Obiectivul strategic specific: Creșterea speranței de viață și a îmbătrânirii active în condiții optime de sănătate, stimularea rămânerii cât mai îndelungate în activitate a segmentelor vulnerabile ale populației în vârstă de muncă, expuse unui risc ridicat de șomaj și ocupării sporadice.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Explorarea opțiunilor de îngrijire a persoanei vârstnice care nu necesită prezența permanentă a unui membru al familiei și promovarea voluntariatului.*

Activități specifice:

- încheierea unor acorduri de parteneriat cu ONG-uri locale, pentru furnizarea de servicii sociale în scopul menținerii persoanelor vârstnice în mediul familial.

Dezvoltarea echipelor comunitare de intervenție integrată

Obiectivul strategic specific: Dezvoltarea unei abordări integrate privind furnizarea de servicii.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Oferirea unui pachet integrat care să includă o varietate de servicii, cum ar fi servicii de educație, ocupare, sănătate, asistență socială, locuire și alte servicii publice, suplimentar față de beneficiile de asistență socială.*

Activități specifice:

- înființarea unui centru zonal pentru acordarea de servicii sociale în scopul îmbunătățirii calității vieții unui număr de 100 de familii aflate în situație de risc.

Obiectivul strategic specific: Întărirea capacității serviciilor publice de asistență socială.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Stabilirea unor echipe multi-disciplinare locale de specialiști și a cooperării inter-sectoriale și multi-departamentale la toate nivelurile ca un prim-pas spre integrarea deplină a serviciilor pe termen lung.*

Activități specifice:

- responsabilizarea Consiliilor Consultative existente în scopul implicării active în rezolvarea problemelor de natură socială.

Obiectivul strategic specific: Dezvoltarea unor metodologii, protocoale și proceduri de lucru.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Oferirea unor programe de instruire adecvate în utilizarea managementului de caz pentru toți specialiștii, inclusiv asistenții sociali, asistenții medicali comunitari, mediatorii sanitari romi, mediatorii școlari și experții romi.*

Activități specifice:

- organizarea unor cursuri de instruire profesională pentru salariații din cadrul compartimentului de Asistență Socială în scopul creșterii nivelului de pregătire profesională a salariaților instruiți.

Servicii pentru copiii lipsiți de îngrijirea părinților.

Obiectivul strategic specific: Reducerea ratei de abandon a copiilor în unități medicale.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Dezvoltarea și/sau consolidarea unor mecanisme preventive cheie la nivel comunitar.*

Activități specifice:

- identificarea posibilelor cazuri de risc de abandon familial.

3. Educație

➤ **Inițiativa cheie**

Îmbunătățirea sistemului de educație și îngrijire timpurie a copiilor.

Obiectivul strategic specific: Consolidarea Sistemului Incluziv de îngrijire și Educație a Copiilor Preșcolari și Antepreșcolari.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Extinderea rețelelor de creșe și grădinițe pentru a asigura accesul tuturor copiilor la aceste servicii.*

Activități specifice:

- înființarea și dotarea de grădinițe în cartierele noi Anghel Saligny și Bariera Focșani din municipiul Râmnicu Sărat.

- *Implementarea unor politici adresate celor 15 procente de copii de vârstă preșcolară (4-6 ani) excluși de la educația preșcolară.*

Activități specifice:

- implementarea proiectului “Fiecare copil în grădiniță” .

- *Dezvoltarea ofertei de servicii de consiliere pentru părinții din grupurile vulnerabile și din comunități defavorizate.*

Activități specifice:

- organizarea și implementarea a 10 campanii la unitățile de învățământ din comunitățile defavorizate din județ pentru conștientizarea părinților privind importanța educației timpurii.

Creșterea participării și îmbunătățirea rezultatelor în educația primară și secundară pentru toți copiii.

Obiectivul strategic specific: Asigurarea accesului tuturor copiilor la educație primară și secundară de calitate.

Acțiuni strategice prioritare:

- Implementarea de măsuri de reducere a inegalităților privind calitatea educației timpurii pentru cei care au acces la ea, în special pentru copiii săraci și excluși social.

Activități specifice:

- organizarea unor cursuri de educație incluzivă la Casa Corpului Didactic Buzău
- Furnizarea de programe de tip “școală după școală” și “a doua șansă”.

Activități specifice:

- organizarea unor programe de tip “școală după școală”, “școala părinților”, “a doua șansă”, prin care să se prevină abandonul școlar.

Întărirea capacității administrative de monitorizare.

Obiectivul strategic specific: Proiectarea unui sistem coerent de colectare, analiză și diseminare a informației statistice.

Acțiuni strategice prioritare:

- Implicarea în procesul de proiectare și administrare a serviciilor de monitorizare a tuturor factorilor interesați și a partenerilor care lucrează în sistemele de educație și protecție socială a elevilor (ministere și autorități locale).

Activități specifice:

- încheierea unui parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Buzău în scopul facilitării monitorizării activităților școlare ale elevilor din cadrul școlilor gimnaziale nr. 2, 3, 5, 6 din Râmnicu Sărat.

4. Sănătate

➤ Inițiativa cheie

Îmbunătățirea acordării serviciilor de sănătate în zone specifice relevante pentru grupurile sărace și vulnerabile.

Obiectivul strategic specific: Îmbunătățirea serviciilor medicale în domeniul sănătății sexuale și a reproducerii.

Acțiuni strategice prioritare:

- Asigurarea pentru toate femeile de vârstă fertilă (în special pentru femeile sărace) a posibilității de accesare a serviciilor de sănătate sexuală și reproductivă de calitate ridicată, la prețuri accesibile.

Activități specifice:

- derularea unor sesiuni IEC (Informare-Educare-Comunicare), adresate femeilor de vârstă fertilă privind sănătatea reproducerii, sănătatea mamei și a copilului.
- acordarea serviciilor de sănătate sexuală și reproductivă în scopul creșterii prevalenței utilizării planificării familiale și a gradului de acoperire teritorială cu măsuri de contracepție gratuită.

Obiectivul strategic specific: Îmbunătățirea serviciilor medicale pentru nutriția și sănătatea mamei și copilului.

Acțiuni strategice prioritare:

- Dezvoltarea unor programe de asigurare a vaccinării pentru copiii vulnerabili lăsați în afara campaniilor naționale de vaccinare; Inițierea unor campanii de conștientizare publică în vederea creșterii încrederii publicului în beneficiile pe termen lung ale imunizării.

Activități specifice:

- campanii de vaccinare în scopul creșterii acoperirii vaccinale.
- campanii IEC în scopul conștientizării populației privind importanța vaccinării.
- Instruirea furnizorilor de servicii medicale la nivel comunitar (medici de familie, asistente medicale comunitare și mediatorii romi) pentru a oferi servicii de îngrijire pre- și post-natală de calitate și servicii de îngrijire a copilului.

Activități specifice:

- derularea unor programe EMC (educație medicală continuă) în scopul creșterii eficienței serviciilor medicale la nivel comunitar.

Obiectivul strategic specific: Sporirea accesului celor săraci la promovarea sănătății, prevenirea bolilor cronice și îngrijire.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Conceperea unor intervenții de promovare a sănătății bazate pe studii anterioare și implementarea, monitorizarea și evaluarea acestor programe.*

Activități specifice:

- derularea unor sesiuni IEC privind consumul de alcool, tutun și droguri în scopul prevenirii și reducerii consumului de substanțe potențial nocive.
- *Dezvoltarea, implementarea și evaluarea unor programe de analiză alături de campanii IEC pentru factorii de risc cardiovascular.*

Activități specifice:

- derularea unor campanii IEC privind factorii de risc cardiovascular în scopul reducerii incidenței bolilor cardiovasculare.
- *Creșterea nivelului de cunoștințe în domeniul sănătății, cu accent pe persoanele sărace, mai puțin educate, prin acțiuni educative implementate cu sprijinul sistemelor primare și comunitare de îngrijire a sănătății și prin campanii de informare.*

Activități specifice:

- derularea de campanii de informare.

Creșterea accesului populației vulnerabile la servicii primare de sănătate de bună calitate.

Obiectivul strategic specific: Consolidarea și creșterea calității serviciilor primare de sănătate.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Extinderea și consolidarea rețelei primare de servicii de sănătate.*

Activități specifice:

- înființarea unor CMI (cabinete de medicină individuale)/ puncte de lucru în localitățile în care nu sunt cabinete de medicină de familie în scopul creșterii accesului la servicii de asistență medicală primară,
- înființarea unui centru de permanență la Râmnicelu pentru asigurarea continuității asistenței medicale primare,
- acordarea de consultanță și asistență tehnică în domeniul evaluării nevoilor, a stabilirii priorităților și modalităților de implementare a politicilor de asistență medicală comunitară în scopul creșterii capacității instituționale a administrației publice locale în procesul de identificare a nevoilor de sănătate.

5. Locuire

➤ **Inițiativa cheie**

Asigurarea unui sprijin de urgență eficient pentru persoane fără adăpost, în paralel cu dezvoltarea capacității sistemului pentru reintegrare socială și prevenire timpurie.

Obiectivul strategic specific: Consolidarea capacității de intervenție în stradă, în paralel cu proiectarea unei strategii de reintegrare și prevenire timpurie.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Îmbunătățirea situației romilor și a altor grupuri vulnerabile prin punerea în legalitate a terenurilor și a locuințelor deținute.*

Activități specifice:

- Crearea unei baze de date cu numărul locuințelor deținute fără acte și continuarea abordării de rezolvare a problemelor legate de dreptul de proprietate asupra

terenurilor și locuințelor deținute de romi/ alte grupuri vulnerabile și de reconstituire a dreptului de proprietate funciară în scopul realizării unei baze de date la nivel județean.

- *Creșterea numărului de locuințe reabilite deținute de persoane aparținând romilor și altor grupuri vulnerabile.*

Activități specifice:

- întocmirea de către asistenții sociali și experții pentru problemele romilor, a nevoilor locale de reabilitare a locuințelor cu grad avansat de degradare aparținând etnicilor romi și prezentarea situației primarilor în vederea includerii în bugetul local a unor sume necesare reabilitării.
- *Creșterea gradului de asigurare a accesului la utilități a comunităților din zonele locuite în mod compact de etnici romi.*

Activități specifice:

- finanțarea proiectelor de infrastructură care vizează asigurarea condițiilor decente de locuit în zonele locuite de romi (energie electrică, apă potabilă, canalizare, gaz metan, pietruire drumuri comunale, salubritate).
- *Îmbunătățirea accesului la locuire prin concesionarea de terenuri pentru construcția de locuințe pentru familii rome, de către autoritățile publice locale.*

Activități specifice:

- atribuirea, de către autoritățile publice locale, prin concesionare, de terenuri pentru construcția de locuințe destinate familiilor aparținând grupurilor vulnerabile.
- *Îmbunătățirea accesului la locuire a grupurilor dezavantajate prin construirea de locuințe sociale.*

Activități specifice:

- dezvoltarea unor proiecte pentru locuințe sociale.

6. Participare socială

➤ Inițiativa cheie

Îmbunătățirea mediului social și creșterea încrederii în instituții.

Obiectivul strategic specific: Îmbunătățirea responsabilizării instituțiilor publice.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Asigurarea informării publice regulate privind planurile și performanțele instituțiilor publice.*

Activități specifice:

- realizarea unui site al instituțiilor publice,
- actualizarea permanentă a site-ului instituțiilor publice cu privire la activitatea și serviciile oferite, modificări ale legislației incidente,
- desemnarea unui responsabil cu relațiile publice și procedurarea activității acestuia,
- realizarea periodică a unor comunicate de presă,
- publicarea planurilor anuale de acțiune și a rapoartelor de activitate,
- *Îmbunătățirea comunicării privind disponibilitatea serviciilor și a mecanismelor de acces la servicii, în mod activ, în special a celor mai vulnerabili potențiali beneficiari.*

Activități specifice:

- realizarea de pliante, afișe, flyer-e,
- realizarea de ghiduri de servicii pentru potențialii beneficiari,
- organizarea activității de relații cu publicul,
- informarea populației cu privire la serviciile oferite.
- *Asigurarea unei mai bune documentări și diseminări prin canale mass-media și instrumente IC (informatică și comunicaționale) a interacțiunilor reușite între cetățeni și instituții, în vederea sporirii încrederii în instituțiile publice și a conștientizării privind serviciile disponibile.*

Activități specifice:

- o campanie de presă pentru informarea publicului larg privind serviciile oferite.
- *Includerea reprezentanților grupurilor vulnerabile în comitetele și organele decizionale locale (atât formale, cât și informale), în vederea întăririi rolului și pozițiilor lor în cadrul comunităților.*

Activități specifice:

- participarea reprezentanților grupurilor vulnerabile la prezentarea raportului anual de activitate în scopul obținerii de propuneri din partea acestor grupuri.
- *Asigurarea includerii unor mecanisme deschise și sensibile pentru reclamații și plângeri în configurația instituțională a serviciilor sociale.*

Activități specifice:

- stabilirea modului de soluționare a petițiilor,
- stabilirea modalității de comunicare a răspunsurilor solicitate.

Creșterea toleranței și diminuarea discriminării.

Obiectivul strategic specific: Creșterea toleranței față de grupurile vulnerabile.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Sporirea conținutului educațional ce promovează toleranța față de minorități și grupuri sociale vulnerabile în curriculum-uri.*

Activități specifice:

- organizarea unui concurs de desene în școlii, pe teme antidiscriminare.
- *Conceperea și implementarea unor campanii susținute educative și de sporire a conștientizării diversității (incluzând diverse categorii de grupuri marginalizate sau discriminate) ca o completare a altor acțiuni, în abordarea stigmatului și discriminării.*

Activități specifice:

- organizarea unui festival de dans pentru copiii aparținând diferitelor grupuri marginalizate sau discriminate.

Creșterea participării în activități de voluntariat cu și pentru grupurile vulnerabile.

Obiectivul strategic specific: Stimularea angajamentului civic și voluntariatului pentru reducerea sărăciei și incluziunii sociale.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Valorificarea bunelor practici existente în domeniul participării sociale a persoanelor vulnerabile, ca punct de plecare pentru dezvoltarea de noi programe.*

Activități specifice:

- organizarea unui internship cu reprezentanții unor comunități multietnice în scopul elaborării unui ghid de bune practici comun.
- *Îmbunătățirea în continuare a legii voluntariatului.*

Activități specifice:

- organizarea unei mese rotunde privind voluntariatul.
- *Mobilizarea mass-media pentru sporirea conștientizării valorii voluntariatului.*

Activități specifice:

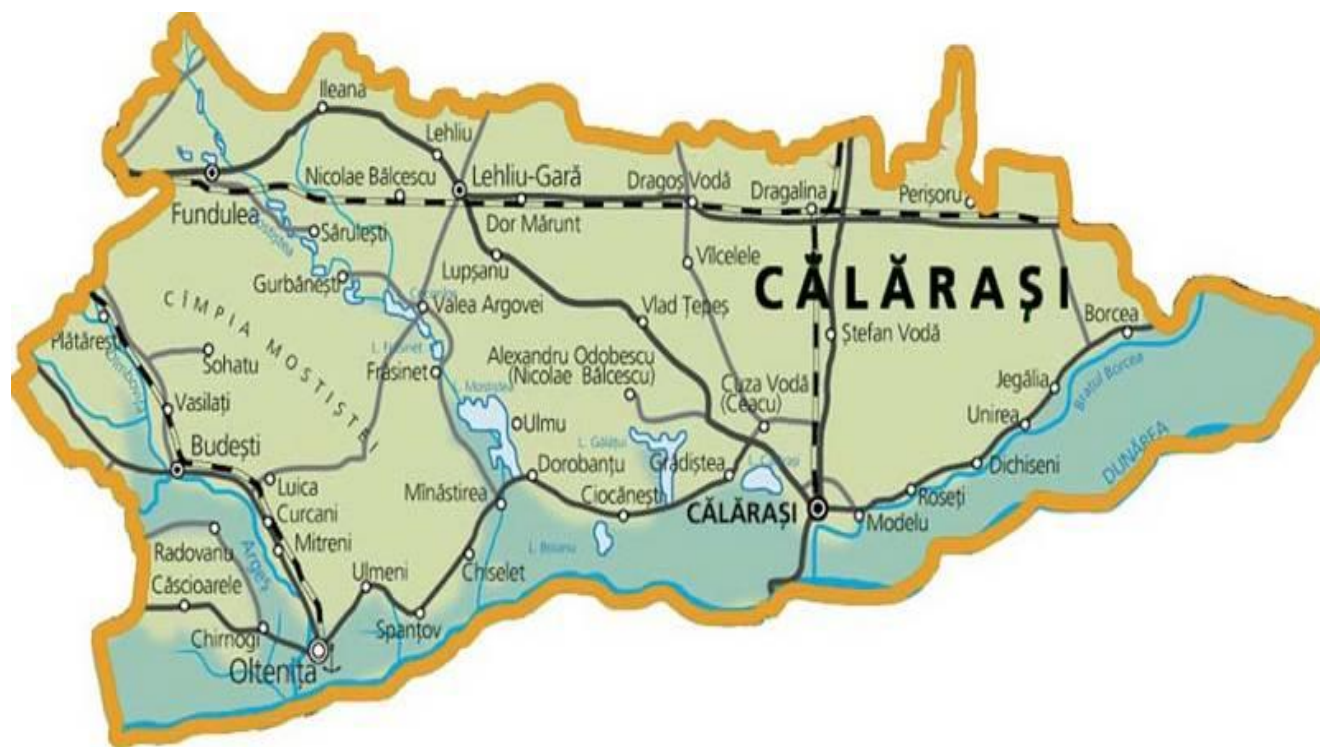
- realizarea unei campanii de presă.

II.2 Planul de acțiune locală pentru incluziune socială

- PALIS -

Județul CĂLĂRAȘI

1. Ocuparea forței de muncă

➤ Inițiativa cheie

Activarea populației sărace care nu este cuprinsă într-o formă de ocupare, educație sau formare profesională și nu este afectată de o dizabilitate.

Obiectivul strategic specific: Mobilizarea persoanelor apte de muncă șomere și inactive și investiția în educația, formarea profesională, dezvoltarea aptitudinilor și competențelor profesionale, pentru a crește gradul de ocupare a acestora.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Implementarea unor programe active de ocupare a forței de muncă.*

Activități specifice:

- consilierea profesională a șomerilor, selecția participanților și formarea profesională a șomerilor,
- programe de ocupare și formare pentru femeile române,
- mediere, consiliere și formare profesională, subvenționare locuri de muncă,
- organizarea de burse ale locurilor de muncă,
- încheierea de parteneriate și protocoale cu terți, în vederea creșterii gradului de ocupare,
- informare, consiliere și formare profesională a persoanelor care fac parte din categoria grup vulnerabil, respectiv persoane de etnie romă, elevi peste 16 ani și studenți, persoane cu dizabilități, tineri peste 18 ani care părăsesc sistemul instituționalizat de protecție a copilului,
- mediere, consiliere profesională și formare profesională, subvenționare locuri de muncă,
- acțiuni în cadrul parteneriatelor și protocoalelor încheiate,
- campanie de informare, consiliere și orientare profesională a elevilor,
- prezentarea oportunităților privind accesarea fondurilor europene,
- promovarea de proiecte cu caracter social de dezvoltare a resurselor umane și ocuparea forței de muncă,
- organizarea bursei locurilor de muncă în localitate,
- organizarea de cursuri de calificare și recalificare,
- campanii de informare privind combaterea discriminării,
- consilierea psihologică a copiilor care au părinții plecați în străinătate la muncă și sunt lăsați în îngrijirea altor persoane,
- consilierea psihologică a mamelor minore pentru a preveni violența în familie,
- autorizarea de către comisia de autorizare a județului Călărași din cadrul AJPIS Călărași de furnizori de formare profesională a adulților care solicită autorizarea și îndeplinesc condițiile legale,
- integrarea/ reintegrarea pe piața muncii a persoanelor consumatoare de droguri, precum și a celor eliberate din sistemul penitenciar condamnate pentru infracțiuni.

2. Beneficii de asistență socială și servicii sociale

➤ Inițiativa cheie

Oferirea de suport financiar adecvat pentru persoanele cu dizabilități aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială.

Obiectivul strategic specific: Îmbunătățirea calității serviciilor pentru a se asigura eficacitatea intervențiilor.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Combaterea stereotipurilor negative asociate grupurilor vulnerabile și investirea în proiecte care presupun o interacțiune între populația vulnerabilă și populația generală, astfel încât să asigure participarea socială și combaterea discriminării.*

Activități specifice:

- derularea de programe împreună cu Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane în vederea prevenirii cazurilor de trafic de persoane - 2 sesiuni,
- consilierea familiei, în vederea asumării obligațiilor părintești și consolidării relației beneficiar-părinte,
- informarea familiei cu privire la drepturile care li se cuvin conform legii, în cazul reintegrării în familie sau a drepturilor care îi revin în situația înlocuirii unui plasament dintr-un centru de tip rezidențial cu plasament familial,
- campanie de informare și sensibilizare prin furnizarea de flyer-e/ pliante de prezentare a serviciilor oferite de Serviciul Evaluare/ Rezidențial din cadrul DGASPC Călărași,
- implicarea presei și a comunității locale în procesul de promovare a imaginii și a drepturilor persoanelor adulte, a serviciilor existente și a modului de accesare a acestora,
- oferirea serviciilor de consiliere, orientare și informare pentru familia/ reprezentantul legal al persoanei adulte cu dizabilități,
- promovarea și asigurarea cunoașterii de către angajatori a dreptului la muncă al persoanelor cu dizabilități,
- implicarea în programe/ proiecte care au ca scop formarea/ reconversia profesională a persoanelor cu dizabilități,
- informarea angajatorilor cu privire la proiectarea și adaptarea locurilor de muncă în așa fel încât acestea să devină accesibile persoanelor cu dizabilități,
- susținerea de campanii de sensibilizare și conștientizare a angajatorilor asupra abilităților persoanelor cu dizabilități,
- informarea și consilierea privind combaterea violenței în familie,
- organizarea de întâlniri și discuții comune cu tinerii, membrii familiilor acestora și reprezentanții Ministerului Afacerilor Interne,
- afișarea în locuri publice a legislației specifice.

Obiectivul strategic specific: Eliminarea ciclului inter-generațional al sărăciei și excluziunii sociale prin intervenții care vizează factorii multipli ai inegalităților.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Transformarea barierelor în oportunități pentru copii (în special începând din copilărie, îngrijirea primară a sănătății și nutriție).*

Activități specifice:

- vizite la locuințele familiilor care au minorii în plasament,
- dezvoltarea și implementarea unor proiecte de prevenire a consumului de droguri (copii cu părinți dependenți de droguri, alcool, copii din familii cu nivel socio-economic scăzut, copii cu părinți cu tulburări psihice, copii cu risc de abandon școlar),
- activitate de consiliere a familiei și copilului, întocmirea unui plan de acțiune în funcție de nevoile lor/ specificul cazului.

- *Asigurarea accesului la servicii sociale fie pentru a corecta deficiența funcțională a unuia dintre aceste sectoare, fie pentru a compensa nevoile particulare ale persoanelor cu vulnerabilități specifice.*

Activități specifice:

- facilitarea accesului la servicii de planificare familială, îndrumare, consiliere, asigurarea suportului material,
- acordarea suportului metodologic ONG-urilor, în vederea dezvoltării și asigurării de servicii alternative pentru persoanele adulte și familiile acestora, prevenirii instituționalizării, cunoașterea și aplicarea legislației,

- implicarea în proiecte/ programe care au ca scop formarea/ reconversia profesională a persoanelor adulte cu dizabilități, în vederea integrării socio-profesionale.

Încurajarea deciziei și a participării beneficiarilor în serviciile sociale.

Obiectivul strategic specific: Asigurarea implicării beneficiarilor în procesul de luare a deciziilor privind serviciile sociale de care beneficiază sau de care vor beneficia.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Creșterea rolului furnizorilor publici și privați în implementarea și dezvoltarea serviciilor sociale.*

Activități specifice:

- facilitarea accesului la servicii de planificare familială, îndrumare, consiliere, asigurarea suportului material,
- implicarea în programe/ proiecte care au ca scop formarea/ reconversia profesională a persoanelor cu dizabilități,
- diversificarea și susținerea de servicii sociale prin: consiliere pentru persoanele cu dizabilități și familiile acestora, informare pentru angajatori.

Întărirea capacității structurilor de asistență socială de la nivel local.

Obiectivul strategic specific: Dezvoltarea și consolidarea rețelei de servicii sociale.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Instruirea angajaților cu sarcini în domeniul asistenței sociale (inclusiv a noilor angajați) și elaborarea metodelor, instrucțiunilor și instrumentelor pentru consolidarea implementării managementului de caz la nivelul Serviciului Public de Asistență Socială (SPAS).*

Activități specifice:

- elaborarea planului de formare/ perfecționare a personalului din cadrul SPAS.

3. Educație

➤ Inițiativa cheie

Îmbunătățirea sistemului de educație și îngrijire timpurie a copiilor.

Obiectivul strategic specific: Consolidarea Sistemului Incluziv de Îngrijire și Educație a Copiilor Preșcolari și Antepreșcolari.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Extinderea rețelelor de creșe și grădinițe pentru a asigura accesul tuturor copiilor la aceste servicii.*

Activități specifice:

- crearea unei creșe și unei grădinițe.
- *Implementarea unor politici adresate celor 15 procente de copii de vârstă preșcolară (4-6 ani) excluși de la educația preșcolară.*

Activități specifice:

- identificarea numărului de copii preșcolari aflați în situație de abandon școlar.
- *Dezvoltarea ofertei de servicii de consiliere pentru părinții din grupurile vulnerabile și din comunități defavorizate.*

Activități specifice:

- susținerea materială a copiilor care provin din familii defavorizate prin acordarea de burse sociale,
- cuprinderea în sistemul de învățământ a tuturor copiilor de vârstă școlară.

- Implementarea de măsuri de reducere a inegalităților privind calitatea educației timpurii pentru cei care au acces la ea, în special pentru copii săraci și excluși social.
- Activități specifice:**
- colaborarea cu școala, respectiv grădinița, în vederea prevenirii abandonului școlar.

Creșterea accesului la educație de calitate a copiilor din grupurile vulnerabile.

Obiectivul strategic specific: Creșterea accesului persoanelor de etnie romă la educație de calitate.

Acțiuni strategice prioritare:

- Creșterea numărului de copii înscriși și a ratei de participare a acestora la educația preșcolară a copiilor din comunitățile sărace și marginalizate, cu atenție specială asupra copiilor de etnie romă.

Activități specifice:

- realizarea unor programe de consiliere a părinților din etnia romă pentru creșterea interesului acestora în procesul educativ,
- acordarea de ajutoare familiilor defavorizate.
- Dezvoltarea unui sistem de identificare pentru elevii cu risc de abandon, care poate ajuta la inițierea unor măsuri care să diminueze drastic abandonul școlar.

Activități specifice:

- prevenirea abandonului școlar în scopul creșterii ratei alfabetizării.

4. Sănătate

➤ Inițiativa cheie

Îmbunătățirea echității și protecției financiare privind accesul la servicii de sănătate.

Obiectivul strategic specific: Asigurarea unui sistem de finanțare care să ia în considerare nevoile grupurilor vulnerabile.

Acțiuni strategice prioritare:

- Creșterea finanțării sectorului de sănătate.

Activități specifice:

- Direcția de Sanatate Publică Călărași derulează următoarele investiții în cadrul Programelor de sănătate: Programul național de imunizare, Programul național de boli transmisibile (HIV-SIDA, tuberculoză, infecții cu transmitere sexuală și alte boli transmisibile prioritare), Programul național de monitorizare a factorilor determinanți din mediul de viață și de muncă, Programul național de evaluare, promovare a sănătății și educație pentru sănătate, Programul național de sănătate a femeii și copilului, Programul național de tratament în străinătate.

Obiectivul strategic specific: Asigurarea protecției financiare a grupurilor de populație săracă și vulnerabilă.

Acțiuni strategice prioritare:

- Asigurarea de tratamente și medicație accesibile pentru populația săracă și vulnerabilă.

Activități specifice:

- vizite comune ale persoanelor cu atribuții în domeniul asistenței sociale, medici de familie, asistenți comunitari la persoanele singure și familiile aflate în situații de risc,
- îndrumarea persoanelor de sex feminin către cabinetele medicale, în vederea obținerii de metode contraceptive gratuite,
- campanii de evaluare a stării de sănătate a cetățenilor.

Îmbunătățirea acordării serviciilor de sănătate în zone specifice relevante pentru grupurile sărace și vulnerabile.

Obiectivul strategic specific: Sporirea accesului celor săraci la promovarea sănătății, prevenirea bolilor cronice și îngrijire.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Creșterea nivelului de cunoștințe în domeniul sănătății, cu accent pe persoanele sărace, mai puțin educate, prin acțiuni educative implementate cu sprijinul sistemelor primare și comunitare de îngrijire a sănătății și prin campanii de informare.*

Activități specifice:

- Formarea profesională/ informarea de către CPECA (Centrul de Prevenire Evaluare și Consiliere Antidrog) a specialiștilor: medici, cadre medicale medii, farmaciști, alte persoane care lucrează în domeniul reducerii riscurilor asociate consumului de droguri.

5. Locuire

➤ Inițiativa cheie

Creșterea accesibilității și îmbunătățirea calității serviciilor de locuire, în special pentru populația vulnerabilă.

Obiectivul strategic specific: Asigurarea accesibilității locuințelor, în special pentru tineri și alte grupuri vulnerabile, și creșterea calității stocului de locuințe.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Asigurarea că programele de infrastructură de mari dimensiuni pentru reabilitarea și modernizarea locuințelor și a utilităților devin mai puternic orientate către populația săracă.*

Activități specifice:

- realizarea de programe care să faciliteze obținerea actelor de identitate, în vederea legalizării proprietății asupra imobilelor dobândite prin sprijinul autorităților locale. Integrarea procesului în cadrul proiectelor de infrastructură mare în comunitățile unde gradul de pauperizare este ridicat în scopul intrării în legalitate a persoanelor vizate.

Asigurarea unui sprijin de urgență eficient pentru persoane fără adăpost, în paralel cu dezvoltarea capacității sistemului pentru reintegrare socială și prevenire timpurie.

Obiectivul strategic specific: Consolidarea capacității de intervenție în stradă, în paralel cu proiectarea unei strategii de reintegrare și prevenire timpurie.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Trecerea graduală, în ce privește reducerea numărului persoanelor fără adăpost, de la servicii de urgență la programe de integrare pe termen lung.*

Activități specifice:

- alocarea de fonduri în vederea organizării unor adăposturi unde persoanele fără adăpost să fie consiliate pentru obținerea actelor de identitate, condiție imperios necesară în vederea reintegrării și incluziunii reale în scopul creării de adăposturi specializate și existența de personal calificat pentru consiliere.
- *Reducerea drastică a fenomenului copiilor străzii până la eradicarea lui.*

Activități specifice:

- desfășurarea unor acțiuni de identificare a cazurilor de copii fără adăpost, evaluarea situațiilor de urgență, prioritizarea acțiunilor și îndrumarea copiilor către centre specializate de ocrotire și educare în scopul creării unei baze de date a minorilor fără adăpost, realizarea unui plan de măsuri și informarea autorităților, în vederea preluării cazurilor identificate.

6. Participare socială

➤ Inițiativa cheie

Îmbunătățirea mediului social și creșterea încrederii în instituții.

Obiectivul strategic specific: Îmbunătățirea responsabilizării instituțiilor publice.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Asigurarea informării publice regulate privind planurile și performanțele instituțiilor publice.*

Activități specifice:

- crearea unor parteneriate între instituțiile cu același profil ce au ca domeniu de activitate protecția socială în scopul încheierii unor protocoale de colaborare între diferitele instituții și organizații nonguvernamentale.
- *Îmbunătățirea comunicării privind disponibilitatea serviciilor și mecanismelor de acces la servicii, în mod activ, în special a celor mai vulnerabili potențiali beneficiari.*

Activități specifice:

- crearea de baze de date cu principalii actori implicați în protecția socială în scopul realizării unei comunicări eficiente între principalele instituții de profil, pentru îndrumarea și direcționarea potențialilor beneficiari către acele instituții care pot răspunde problemelor existente.

Creșterea toleranței și diminuarea discriminării.

Obiectivul strategic specific: Creșterea toleranței față de grupurile vulnerabile.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Conceperea și implementarea unor campanii susținute educative și de sporire a conștientizării diversității (incluzând diverse categorii de grupuri marginalizate sau discriminate) ca o completare a altor acțiuni, în abordarea stigmatului și discriminării.*

Activități specifice:

- realizarea de cursuri și seminarii pentru conștientizarea unității prin diversitate la niveluri educaționale care să cuprindă participanți din toate etniile și grupurile sociale în scopul creării unei coeziuni culturale și sociale între grupuri.
- *Consolidarea măsurilor antidiscriminatorii care vizează sporirea incluziunii sociale a romilor și altor grupuri vulnerabile în sectoarele de educație și de ocupare a forței de muncă, în același timp, dezvoltând măsuri antidiscriminatorii în alte sectoare precum sănătatea și locuințele.*

Activități specifice:

- comunicarea directă cu conducerea Unităților Administrativ Teritoriale (UAT): Primar și Consiliu local, pentru găsirea de soluții concrete pentru îndeplinirea nevoilor fizice de asigurare a unui trai decent al acestor categorii sociale în scopul creșterii interesului pentru rezolvarea situației locative și educative a persoanelor cu probleme sociale și asigurării accesului la sănătate prin plata contribuțiilor.

Creșterea participării în activități de voluntariat cu și pentru grupurile vulnerabile.

Obiectivul strategic specific: Stimularea angajamentului civic și voluntariatului pentru reducerea sărăciei și incluziunii sociale.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Valorificarea bunelor practici existente în domeniul participării sociale a persoanelor vulnerabile, ca punct de plecare pentru dezvoltarea unor noi programe și noi forme de participare.*

Activități specifice:

- parteneriate cu alte instituții sau ONG-uri din țările comunitare pentru găsirea formulelor optime adaptate specificului local în scopul preluării și adaptării exemplor de bună practică.
- *Îmbunătățirea în continuare a legii voluntariatului.*
Activități specifice:
  - crearea unui cadru legislativ complet și cuprinzător a ceea ce reprezintă Legea voluntariatului în scopul creării unei emulații participative la nivelul localităților prin promovarea acțiunilor desfășurate în sprijinul colectivităților.
- *Asigurarea faptului că vocile persoanelor vulnerabile sunt auzite, prin acorduri instituționale formale și cooperarea cu alte grupuri, care dispun de mai multe resurse (ONG-uri, instituții caritabile), care pot ajuta prin oferirea de know-how, suport juridic, stabilitate (un loc de întâlnire regulat) și care, în sens mai general, le pot sprijini să se organizeze în grupuri de acțiune.*
Activități specifice:
  - crearea unor comitete consultative constituite din persoanele cu dizabilități, reprezentanți din celelalte grupuri vulnerabile și principalele instituții publice în scopul direcționării informației direct către persoanele interesate.

Împuternicirea comunităților sărace și marginalizate prin participarea socială activă.

Obiectivul strategic specific: Promovarea unei abordări de dezvoltare comunitară participativă în proiectele implementate în zonele sărace și marginalizate.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Proiectarea unui mecanism de selecție a comunităților care să capitalizeze cât mai bine rezultatele proiectelor implementate anterior, în acord cu principiile derivate din concluziile evaluărilor acestor proiecte.*

Activități specifice:

- agregarea datelor colectate atât de la nivelul UAT-urilor, cât și de la nivelul Institutului Județean de Statistică pentru indentificarea oportunităților de acțiune. Un rol primordial îl are și colectarea datelor în timp real, pe localități, privind beneficiarii de diferite beneficii de asistență socială, în scopul identificării zonelor cu risc privind excluderea socială (realizarea unei hărți a sărăciei județului).

Creșterea accesului la informare și cunoaștere prin inovație socială.

Obiectivul strategic specific: Sporirea eforturilor pentru conectarea oamenilor la economia bazată pe cunoaștere și la e-servicii sociale, în scopul pregătirii condițiilor inovației sociale.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Furnizarea de informație accesibilă în toate zonele relevante pentru politicile, serviciile și bunurile publice și dezvoltarea tehnologiilor care vor duce la eliminarea barierelor de comunicare pentru grupurile vulnerabile.*

Activități specifice:

- înființarea unor puncte de informare la nivelul instituțiilor publice, cu impact asupra fluidizării obținerii de informații pentru persoanele cu dizabilități în scopul accelerării accesului la informațiile de interes public.

II.3 Planul de acțiune locală pentru incluziune socială
- PALIS -
Județul CLUJ

1. Ocuparea forței de muncă

➤ Inițiativa cheie

Activarea populației sărace care nu este cuprinsă într-o formă de ocupare, educație sau formare profesională și nu este afectată de o dizabilitate.

Obiectivul strategic specific: Mobilizarea persoanelor apte de muncă, șomere și inactive și investiția în educația, formarea profesională, dezvoltarea aptitudinilor și competențelor profesionale, pentru a crește gradul de ocupare a acestora.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Creșterea finanțării pentru măsuri active și eficace de ocupare.*
  1. măsuri destinate beneficiarilor - informarea și consilierea profesională, medierea muncii, formarea profesională, evaluarea și certificarea competențelor profesionale, consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau inițierea unei afaceri, completarea veniturilor salariale ale angajaților, stimularea mobilității forței de muncă;
  2. măsuri destinate angajatorilor - subvenții pentru încadrarea absolvenților, a persoanelor de peste 45 de ani și părinți unici susținători ai familiilor monoparentale, a persoanelor cu dizabilități, a tinerilor cu risc de marginalizare socială, măsuri pentru angajatorii care încheie contracte de ucenicie, contracte de stagiu pentru absolvenții de învățământ superior, sau care încadrează în muncă elevi și studenți pe perioada vacanțelor), precum și alocarea de resurse financiare din fonduri europene.
- *Implementarea unor programe active de ocupare a forței de muncă.*

Activități specifice:

- programe de formare profesională de lungă durată pentru șomeri în scopul calificării/ recalificării persoanelor din grupul țintă și angajării celor formați.

Reducerea ocupării în sectorul informal și sprijinirea creșterii productivității fermelor mici și mijlocii.

Obiectivul strategic specific: Creșterea productivității persoanelor angajate pe cont propriu, în special în agricultura de subzistență și în ferme de dimensiuni mici și mijlocii.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Creșterea cunoștințelor și calificărilor fermierilor prin școli profesionale și tehnice și servicii de instruire în sectorul agricol.*

Activități specifice:

- organizarea unor cursuri de formare pentru fermieri și a unor campanii de informare referitoare la activitatea de formare.

Dezvoltarea capacității instituționale și a resurselor serviciului public de ocupare.

Obiectivul strategic specific: Dezvoltarea capacității Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) în vederea deservirii persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, a celor care sunt inactive sau șomere și a persoanelor sărace încadrate în muncă, prin oferirea de măsuri active de calitate pe întregul teritoriu al țării.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Crearea parteneriatelor locale pentru implementarea programelor active de ocupare a forței de muncă, în special în comunitățile urbane marginalizate. Asigurarea cadrului legal pentru constituirea parteneriatelor public-privat pentru finanțarea din bugetul asigurărilor pentru șomaj și fonduri europene structurale și de investiții.*

Activități specifice:

- semnare de parteneriate public-privat în scopul intensificării colaborării inter-instituționale.

Obiectivul strategic specific: Îmbunătățirea capacității administrative, manageriale și informaționale a ANOFM de a elabora, prezenta, monitoriza și evalua programe aferente pieței muncii pentru persoanele din grupurile vulnerabile aflate în căutarea unui loc de muncă.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Elaborarea unei proceduri de identificare a persoanelor din grupurile vulnerabile aflate în căutarea unui loc de muncă, în vederea stabilirii traseului profesional al acestora.*

Activități specifice:

- crearea unei baze de date cu persoanele din grupurile vulnerabile în scopul menținerii unei evidențe a persoanelor care aparțin grupurilor vulnerabile.

Creșterea ratelor de ocupare a forței de muncă a grupurilor vulnerabile.

Obiectivul strategic specific: Creșterea accesului populației de etnie romă la servicii de ocupare a forței de muncă.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Organizarea de cursuri de formare profesională, programe de alfabetizare și de educație tip "a doua șansă", destinate populației de etnie romă.*

Activități specifice:

- identificarea persoanelor care au nevoie de alfabetizare și de completarea studiilor,
- organizarea de cursuri de formare profesională, de programe de alfabetizare și de educație tip "a doua șansă" destinate populației de etnie romă în scopul alfabetizării, formării și orientare profesională a beneficiarilor.

Obiectivul strategic specific: Dezvoltarea serviciilor de sprijin pentru angajarea persoanelor din grupurile vulnerabile (în special persoanele de etnie romă și persoanele cu dizabilități).

Acțiuni strategice prioritare:

- *Promovarea de măsuri destinate egalizării șanselor de acces pe piața muncii a femeilor din grupurile vulnerabile sau familiile sărace (recuperarea deficitelor de educație și calificare acumulate).*

Activități specifice:

- realizarea unei campanii de informare cu privire la egalitatea șanselor de acces pe piața muncii a femeilor din grupurile vulnerabile,
- informarea angajatorilor cu privire la facilitățile angajării persoanelor din grupurile vulnerabile.

2. Beneficii de asistență socială și servicii sociale

➤ Inițiativa cheie

Oferirea de suport financiar adecvat pentru persoanele cu dizabilități aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială.

Obiectivul strategic specific: Îmbunătățirea calității serviciilor pentru asigurarea eficacității intervențiilor.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Combaterea stereotipurilor negative asociate grupurilor vulnerabile și investirea în proiecte care presupun o interacțiune între populația vulnerabilă și populația generală, astfel încât să asigure participarea socială și combaterea discriminării.*

Activități specifice:

- campanie de informare și consiliere pentru persoanele cu dizabilități (prin parteneriate constituite între unitățile administrativ-teritoriale și ONG-uri).

Încurajarea codeciziei și a participării beneficiarilor în serviciile sociale.

Obiectivul strategic specific: Asigurarea implicării beneficiarilor în procesul de luare a deciziilor privind serviciile sociale de care beneficiază sau de care vor beneficia.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Creșterea rolului furnizorilor publici și privați în implementarea și dezvoltarea serviciilor sociale.*

Activități specifice:

- analiza nevoilor județene,
- stabilirea de linii prioritare,
- finanțarea/ contractarea serviciilor sociale.

Dezvoltarea echipelor comunitare de intervenție integrată.

Obiectivul strategic specific: Dezvoltarea unei abordări integrate privind furnizarea de servicii.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Oferirea unui pachet integrat care să includă o varietate de servicii, cum ar fi servicii de educație, ocupare, sănătate, asistență socială, locuire și alte servicii publice, suplimentar față de beneficiile de asistență socială.*

Activități specifice:

- analiza complexității serviciilor existente,
- constituirea unui grup de lucru integrat la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale,
- *Oferirea de servicii de informare, mediere, facilitare pentru familiile sărace, în special pentru cele din zonele marginalizate, pentru a accesa serviciile sociale.*

Activități specifice:

- campanie de informare și consiliere în zonele marginalizate (în parteneriat realizat între unitățile administrativ-teritoriale și ONG-uri).

Obiectivul strategic specific: Creșterea coordonării orizontale și verticale și trecerea treptată spre servicii integrate.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Crearea de echipe multi-disciplinare sau mobile (de exemplu, pentru a ajuta copiii cu dizabilități izolați sau vârstnicii dependenți și cu nevoi complexe, în special în comunitățile rurale).*

Activități specifice:

- realizarea unui proiect pilot de unitate mobilă de intervenție în zona rurală în scopul scăderii costurilor și creșterii eficienței intervenției.

3. Educație

➤ Inițiativa cheie

Îmbunătățirea sistemului de educație și îngrijire timpurie a copiilor.

Obiectivul strategic specific: Consolidarea Sistemului Incluziv de îngrijire și Educație a Copiilor Preșcolari și Antepreșcolari.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Extinderea rețelelor de creșe și grădinițe pentru a asigura accesul tuturor copiilor la aceste servicii.*

Activități specifice:

- identificarea localităților în care este nevoie de extinderea rețelelor de creșe,
- identificarea resurselor pentru construirea și funcționarea creșelor și grădinițelor în scopul identificării necesarului de extindere și includerii în bugetul local a fondurilor necesare.
- *Implementarea unor politici adresate celor 15 procente de copii de vârstă preșcolară (4-6 ani) excluși de la educația preșcolară.*

Activități specifice:

- participarea la proiectul “Fiecare copil în grădiniță” în scopul înscrierii și participării unui număr cât mai mare de comunități.
- *Dezvoltarea ofertei de servicii de consiliere pentru părinții din grupurile vulnerabile și din comunități defavorizate.*

Activități specifice:

- creșterea numărului de specialiști pe servicii sociale (psihologi, asistenți sociali) în instituțiile de învățământ în scopul oferirii de servicii de consiliere individuale și de grup pentru părinții din grupurile vulnerabile.

Creșterea participării și îmbunătățirea rezultatelor în educația primară și secundară pentru toți copiii.

Obiectivul strategic specific: Asigurarea accesului tuturor copiilor la educație primară și secundară de calitate.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Îmbunătățirea calității educației prin constituirea unor măsuri de asistență pentru școli defavorizate, cu procentaje ridicate de elevi cu profiluri socio-economice vulnerabile.*

Activități specifice:

- identificarea școlilor defavorizate,
- identificarea școlilor care pot să preia un procent din numărul de elevi cu profiluri socio-economice vulnerabile în scopul menținerii evidenței numărului de școli defavorizate și a școlilor care pot prelua copii.

4. Sănătate

➤ **Inițiativa cheie**

Îmbunătățirea echității și protecției financiare privind accesul la servicii de sănătate.

Obiectivul strategic specific: Asigurarea unui sistem de finanțare care să ia în considerare nevoile grupurilor vulnerabile.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Creșterea eficacității rețelei de îngrijire primară a sănătății în abordarea nevoilor persoanelor sărace legate de sănătate.*

Activități specifice:

- creșterea rolului mediatorului în comunitățile marginalizate în scopul creșterii numărului asiguraților care fac parte din categoria persoanelor sărace.

Obiectivul strategic specific: Asigurarea protecției financiare a grupurilor de populație săracă și vulnerabilă.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Asigurarea de tratamente și medicație accesibile pentru populația săracă și vulnerabilă.*

Activități specifice:

- campanii de conștientizare și de educație sanitară privind calitatea medicamentelor generice în scopul informării și conștientizării populației saracă și vulnerabilă.

Îmbunătățirea acordării serviciilor de sănătate în zone specifice relevante pentru grupurile sărace și vulnerabile.

Obiectivul strategic specific: Îmbunătățirea serviciilor medicale în domeniul sănătății sexuale și a reproducerii.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Asigurarea pentru toate femeile de vârstă fertilă (în special pentru femeile sărace) a posibilității de accesare a serviciilor de sănătate sexuală și reproductivă de calitate ridicată la prețuri accesibile.*

Activități specifice:

- campanii conștientizare, screening.

Obiectivul strategic specific: Sporirea accesului celor săraci la promovarea sănătății, prevenirea bolilor cronice și îngrijire.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Conceperea unor intervenții de promovare a sănătății bazate pe studii anterioare, și implementarea, monitorizarea și evaluarea acestor programe.*

Activități specifice:

- campanii de informare privind consumul, abuzul și dependența de alcool sau de alte substanțe psihotrope,
- introducerea screening-ului la nivelul medicului de familie și al medicului de medicină școlară ce vizează consumul de alcool și de substanțe psihotrope,
- campanii de prevenire a consumului de droguri de tipul "Copii - Părinți - Comunitate".

5. Locuire

➤ Inițiativa cheie

Creșterea accesibilității și îmbunătățirea calității serviciilor de locuire, în special pentru populația vulnerabilă.

Obiectivul strategic specific: Asigurarea accesibilității locuințelor, în special pentru tineri și alte grupuri vulnerabile, precum și creșterea calității stocului de locuințe.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Evaluarea celor mai importante programe de locuințe implementate (programul Agenției Naționale pentru Locuințe (ANL), terenuri pentru tineri, programul ipotecar de construire de locuințe cu suport guvernamental, programele de finanțare de locuințe și de reabilitare a locuințelor și a infrastructurii) și luarea unor decizii informate în funcție de aceste evaluări cu privire la acțiunile următoare.*

Activități specifice:

- identificarea unor suprafețe de teren la nivel local/ județean, care să poată fi alocate tinerilor,
- asigurarea utilităților loturilor de teren identificate; promovarea acestei facilități și a criteriilor de selecție către posibii beneficiari.
- *Proiectarea programelor de creștere a eficienței energetice a clădirilor, astfel încât să fie cât mai relevante pentru gospodăriile cu venit scăzut și să asigure protecția consumatorilor vulnerabili.*

Activități specifice:

- construcția de locuințe sociale care să utilizeze sisteme de energie alternative și modalități de izolare termică,
- folosirea modalităților alternative de energie (panouri solare, pompe de căldură, centrale termice pe peleți, centrale electrice).

Dezvoltarea serviciilor de locuințe sociale.

Obiectivul strategic specific: Sporirea accesului grupurilor vulnerabile la servicii accesibile de locuire.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Analizarea posibilității extinderii categoriilor grupurilor vulnerabile care ar putea beneficia de locuințe sociale.*

Activități specifice:

- elaborarea unei baze de date comune la nivel județean, defalcată pe localități cu sprijinul Agenției Județene de Plăți și Inspectie Socială, Casa de Pensii, DGASPC, care să cuprindă pe lângă tinerii de până în 35 ani și familii monoparentale, persoane consumatoare de droguri, foști deținuți, familii sărace,
  - raportarea periodică către comisia de incluziune socială.
- *Evaluarea oportunității de a implica economia socială și entitățile private în prezentarea de programe pentru locuințe sociale de incluziune socială.*

Activități specifice:

- crearea unor campanii de atragere a fondurilor din rândul oamenilor de afaceri din comunitate în scopul realizării parteneriatelor public-privat (structuri de economie socială).

6. Participare socială

➤ **Inițiativa cheie**

Îmbunătățirea mediului social și creșterea încrederii în instituții.

Obiectivul strategic specific: Îmbunătățirea responsabilizării instituțiilor publice.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Asigurarea informării publice regulate privind planurile și performanțele instituțiilor publice.*

Activități specifice:

- actualizarea periodică a site-urilor instituțiilor publice în scopul realizării unor pagini de internet actualizate, acurate și atractive, conținând informații adaptate utilizatorilor.
- *Îmbunătățirea comunicării privind disponibilitatea serviciilor și a mecanismelor de acces la servicii, în mod activ, în special a celor mai vulnerabili potențiali beneficiari.*

Activități specifice:

- deplasări în teren ale personalului din instituțiile publice cu sprijinul ONG-urilor.
- *Asigurarea unei mai bune documentări și diseminări prin canale mass-media și instrumente a interacțiunilor reușite dintre cetățeni și instituții, în vederea sporirii încrederii în instituțiile publice și a conștientizării privind serviciile disponibile.*

Activități specifice:

- evenimente de promovare a acțiunilor întreprinse,
  - evenimente comune cu alte instituții, promovate prin toate canalele media, crearea de broșuri,
  - Ziua Internațională a drepturilor omului, organizată în comun de către instituțiile de la nivel local, împreună cu membrii comisiei de incluziune socială,
  - realizarea spoturilor antidiscriminare.
- *Includerea reprezentanților grupurilor vulnerabile în comitetele și organele decizionale locale (atât formale, cât și informale), în vederea întăririi rolului și pozițiilor lor în cadrul comunităților.*

Activități specifice:

- dezbateri publice la care să fie invitate persoane care aparțin grupurilor vulnerabile.

Creșterea participării în activități de voluntariat cu și pentru grupurile vulnerabile

Obiectivul strategic specific: Stimularea angajamentului civic și voluntariatului pentru reducerea sărăciei și incluziunii sociale.

Acțiuni strategice prioritare:

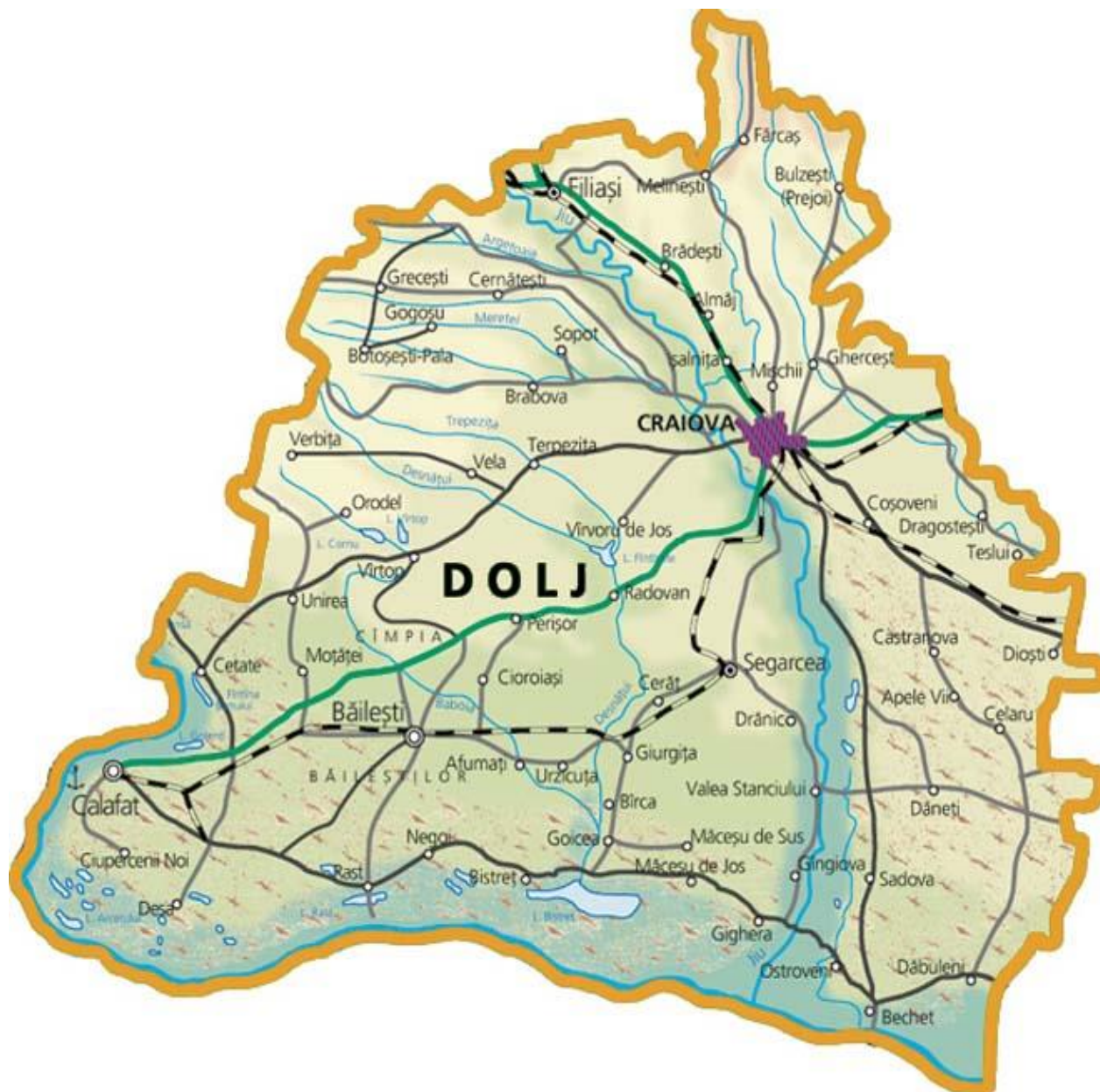
- *Valorificarea bunelor practici existente în domeniul participării sociale a persoanelor vulnerabile, ca punct de plecare pentru dezvoltarea unor noi programe și unei noi forme de participare.*

Activități specifice:

- dezvoltarea sistemului de beneficii pentru voluntari în scopul creșterii numărului acestora.
- *Dezvoltarea și susținerea unui sistem vast de îngrijire de zi pentru copii și persoane vârstnice, ca mijloc de eliberare a unui număr mare de femei și persoane vârstnice pentru o gamă mai mare de opțiuni de participare socială.*
- **Activități specifice:**
  - crearea centrelor de îngrijire de zi.

II.4 Planul de acțiune locală pentru incluziune socială
- PALIS -
Județul DOLJ

1. Ocuparea forței de muncă

➤ Inițiativa cheie

Activarea populației sărace care nu este cuprinsă într-o formă de ocupare, educație sau formare profesională și nu este afectată de o dizabilitate.

Obiectivul strategic specific: Mobilizarea persoanelor apte de muncă șomere și inactive și investiția în educația, formarea profesională, dezvoltarea aptitudinilor și competențelor profesionale, pentru a crește gradul de ocupare a acestora.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Creșterea finanțării pentru măsuri active și eficiente de ocupare.*

Activități specifice:

- furnizarea serviciilor de informare, de consiliere și de mediere pe piața muncii în scopul creșterii gradului de ocupare în rândul persoanelor defavorizate.
- *Implementarea unor programe active de ocupare a forței de muncă.*

Activități specifice:

- organizarea de burse de locuri de muncă și caravane ale ocupării în scopul creșterii gradului de ocupare la nivel județean.

Reducerea ocupării în sectorul informal și sprijinirea creșterii productivității fermelor mici și mijlocii.

Obiectivul strategic specific: Creșterea productivității persoanelor angajate pe cont propriu, în special în agricultura de subzistență și în ferme de dimensiuni mici și mijlocii.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Îmbunătățirea formării profesionale pentru proprietarii fermelor de dimensiuni mici și mijlocii, a grupurilor de producători din sectorul agricol și silvic și a învățământului profesional agricol.*

Activități specifice:

- organizarea de cursuri de formare coordonate de specialiști din sectorul agricol și silvic în scopul îmbunătățirii sustenabilității fermelor de subzistență.

Reducerea ratei sărăciei în rândul persoanelor încadrate în muncă.

Obiectivul strategic specific: Dezvoltarea capitalului uman și a aptitudinilor angajaților cu venituri mici, oferite fie de angajator (formare la locul de muncă), fie prin formare pe tot parcursul vieții.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Organizarea de cursuri de formare profesională și de programe de ucenicie în sistemul de formare profesională continuă, precum și a celor de ucenicie.*

Activități specifice:

- îndrumarea beneficiarilor către CRFPA (Centrul Regional de Formare Profesională a Adulților) Dolj în scopul încadrării acestora pe piața muncii.

Dezvoltarea capacității instituționale și a resurselor serviciului public de ocupare.

Obiectivul strategic specific: Dezvoltarea capacității ANOFM în vederea deservirii persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, a celor care sunt inactive sau șomere și a persoanelor sărace încadrate în muncă, prin oferirea de măsuri active de calitate pe întregul teritoriu al țării.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Creșterea numărului de personal al ANOFM și al Agențiilor pentru Ocuparea Forței de Muncă teritoriale, în vederea creșterii alocării financiare de la bugetul de stat pentru aceste agenții în limita constrângerilor macro-economice și fiscale, pentru*

îmbunătățirea capacității administrativ-instituționale și alocarea din FSE a resurselor necesare întăririi capacității instituționale a SPO pentru furnizarea de servicii eficiente și eficace și pentru creșterea gradului de acoperire. Evaluarea impactului măsurilor active furnizate de ANOFM.

Activități specifice:

- încadrarea și perfecționarea specialiștilor în SPO (Serviciul Public de Ocupare) în scopul realizării unei mai bune prestări a serviciilor.

Obiectivul strategic specific: Îmbunătățirea capacității administrative, manageriale și informaționale a ANOFM de a elabora, prezenta, monitoriza și evalua programe aferente pieței muncii pentru persoanele din grupurile vulnerabile aflate în căutarea unui loc de muncă.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Dezvoltarea Agențiilor Locale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ALOFM-uri) pentru satisfacerea corespunzătoare a necesităților șomerilor și beneficiarilor de Venit Minim Garantat (VMG) din zonele urbane marginalizate.*

Activități specifice:

- înființarea de puncte de lucru și încadrarea de personal în scopul creșterii gradului de satisfacție a beneficiarilor VMG.

Dezvoltarea economiei sociale (ES) în vederea creșterii oportunităților de angajare pentru grupurile vulnerabile.

Obiectivul strategic specific: Promovarea dezvoltării durabile a entităților ES care funcționează în zone sărace/ defavorizate.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Consiliere, formare profesională, consultanță în domeniul antreprenoriatului, identificarea de piețe de desfacere, dezvoltarea capacității și abilităților în diferite domenii pentru înființarea de noi întreprinderi sociale și dezvoltarea celor existente, inclusiv acordarea de sprijin financiar sub forma micro-granturilor.*

Activități specifice:

- acordarea de servicii de consultanță pentru începerea unei afaceri și credite în condiții avantajoase în scopul înființării de întreprinderi ES.
- *Accesibilizarea locurilor de muncă în vederea desfășurării activității în cadrul întreprinderilor sociale de inserție.*

Activități specifice:

- subvenționarea locurilor de muncă pentru șomeri în scopul încadrării acestora.

2. Beneficii de asistență socială și servicii sociale

➤ **Inițiativa cheie**

Încurajarea codeciziei și a participării beneficiarilor în serviciile sociale.

Obiectivul strategic specific: Asigurarea implicării beneficiarilor în procesul de luare a deciziilor privind serviciile sociale de care beneficiază/ vor beneficia.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Elaborarea unor ghiduri și proceduri clare în vederea implicării beneficiarilor în planificarea, dezvoltarea, administrarea și evaluarea tuturor tipurilor de servicii sociale ai căror beneficiari sau potențiali beneficiari sunt.*

Activități specifice:

- realizarea unor campanii de informare și conștientizare a potențialilor beneficiari de servicii sociale în scopul informării beneficiarilor.
- *Implementarea/ actualizarea mecanismelor de primire și de procesare a reclamațiilor și petițiilor.*

Activități specifice:

- crearea unei baze de date privind procesarea reclamațiilor și petițiilor în scopul eficientizării instituției vizate.
- *Creșterea rolului furnizorilor publici și privați în implementarea și dezvoltarea serviciilor sociale.*

Activități specifice:

- implicarea furnizorilor publici și privați în elaborarea de ghiduri și proceduri privind dezvoltarea serviciilor sociale în scopul unei mai bune furnizări a serviciilor sociale.

Întărirea capacității structurilor de asistență socială de la nivel local.

Obiectivul strategic specific: Dezvoltarea și consolidarea rețelei de servicii sociale.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Înființarea de SPAS-uri (servicii publice de asistență socială) în toate localitățile unde acestea nu există, în special în localitățile rurale de dimensiuni mici.*

Activități specifice:

- informarea Consiliului local cu privire la obligativitatea înființării SPAS în scopul creșterii numărului de SPAS-uri la nivel județean.
- *Existența a cel puțin un asistent social angajat cu normă întreagă în fiecare localitate.*

Activități specifice:

- aprobarea prin Hotărâre a Consiliului local a SPAS în scopul creșterii calității serviciilor sociale la nivel local.
- *Îmbunătățirea recrutării lucrătorilor/ asistenților sociali, anunțând public ofertele de locuri de muncă și luând în considerare oferirea de stimulente.*

Activități specifice:

- aprobarea prin Hotărâre a Consiliului local a facilităților care se vor acorda lucrătorilor/asistenților sociali în scopul oferirii de servicii centrate pe nevoile concrete ale grupului țintă.
- *Instruirea angajaților cu sarcini în domeniul asistenței sociale (inclusiv a noilor angajați) și elaborarea metodologiilor, instrucțiunilor și instrumentelor pentru consolidarea implementării managementului de caz la nivelul SPAS.*

Activități specifice:

- elaborarea planului de formare profesională în scopul creșterii competențelor profesionale ale angajaților.

Dezvoltarea serviciilor sociale pentru grupurile vulnerabile.

Obiectivul strategic specific: Diversificarea ofertei și accesul la servicii sociale.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Dezvoltarea mai multor tipuri specifice de servicii (cum ar fi intervenția rapidă, îngrijirea pe termen lung, îngrijirea ambulatorie și la domiciliu, locuințe sociale, o gamă amplă de servicii de susținere a incluziunii/ participării, servicii integrate, echipe mobile multidisciplinare și altele).*

Activități specifice:

- asigurarea resurselor necesare pentru dezvoltarea mai multor tipuri de servicii pentru grupurile vulnerabile în scopul diversificării gamei de servicii acordate grupurilor vulnerabile.

Servicii pentru copiii lipsiți de îngrijirea părinților.

Obiectivul strategic specific: Îmbunătățirea calității serviciilor de protecție a copilului.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Dezvoltarea în continuare și revizuirea serviciilor de tip familial, astfel încât să se încurajeze fie reintegrarea în cadrul familiei naturale, fie adopția.*

Activități specifice:

- asigurarea resurselor financiare și umane pentru dezvoltarea serviciilor alternative de tip familial în scopul reducerii numărului de copii instituționalizați.

3. Educație

➤ Inițiativa cheie

Îmbunătățirea sistemului de educație și îngrijire timpurie a copiilor.

Obiectivul strategic specific: Consolidarea Sistemului Incluziv de Îngrijire și Educație a Copiilor Preșcolari și Antepreșcolari.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Extinderea rețelelor de creșe și grădinițe pentru a asigura accesul tuturor copiilor la aceste servicii.*

Activități specifice:

- înființarea unei creșe la nivelul localității Segarcea în scopul ajutării familiilor care lucrează și nu se pot ocupa permanent de creșterea copiilor.

Creșterea participării și îmbunătățirea rezultatelor în educația primară și secundară pentru toți copiii.

Obiectivul strategic specific: Asigurarea accesului tuturor copiilor la educație primară și secundară de calitate.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Furnizarea de programe de tip “școală după școală” și “a doua șansă”.*

Activități specifice:

- înființarea unui after-school în scopul creșterii nivelului educațional.

Creșterea accesului la educație de calitate a copiilor din grupurile vulnerabile.

Obiectivul strategic specific: Creșterea accesului persoanelor de etnie romă la educație de calitate.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Creșterea numărului de copii înscriși și a ratei de participare a acestora la educația preșcolară a copiilor din comunitățile sărace și marginalizate, cu atenție specială asupra copiilor de etnie romă.*

Activități specifice:

- inițierea unei campanii de ajutorare a copiilor proveniți din familii sărace în scopul prevenirii abandonului școlar.
- *Extinderea și îmbunătățirea eficacității programului de mediatori școlari pentru romi.*

Activități specifice:

- pregătirea continuă
- perfecționarea mediatorului școlar din orașul Segarcea în scopul atragerii unui număr cât mai mare al copiilor de etnie romă.

Obiectivul strategic specific: Asigurarea unui acces echitabil la educație de calitate pentru copiii din mediul rural și din zone urbane marginalizate.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Investirea în infrastructura de transport pentru asigurarea accesului la educație de calitate pentru copiii din comunități rurale izolate.*

Activități specifice:

- achiziționarea unui microbuz de tip școlar pentru transportarea copiilor din zonele mai îndepărtate în scopul prevenirii abandonului școlar.

Creșterea eficacității programelor sociale din sistemul educațional.

Obiectivul strategic specific: Reformarea programelor de beneficii sociale în educație.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Stimularea participării elevilor proveniți din familiile sărace și vulnerabile, creșterea considerabilă a accesului acestora la servicii educaționale conforme cu cerințele standardelor naționale și implementarea de acțiuni preventive coerente și realiste privind prevenirea abandonului școlar.*

Activități specifice:

- oferirea de burse sociale pentru copiii din familiile defavorizate în scopul creșterii nivelului educațional și preîntâmpinarea abandonului școlar.

4. Sănătate

➤ Inițiativa cheie

Îmbunătățirea echității și protecției financiare privind accesul la servicii de sănătate.

Obiectivul strategic specific: Asigurarea protecției financiare a grupurilor de populație săracă și vulnerabilă.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Asigurarea de tratamente și medicație accesibile pentru populația săracă și vulnerabilă.*

Activități specifice:

- dinamizarea participării ONG-urilor de la nivel local care au ca obiect de activitate sănătatea populației din comunitățile de risc în scopul asigurării unei stări de sănătate adecvată a grupurilor vulnerabile.

Îmbunătățirea acordării serviciilor de sănătate în zone specifice relevante pentru grupurile sărace și vulnerabile.

Obiectivul strategic specific: Îmbunătățirea serviciilor medicale în domeniul sănătății sexuale și a reproducerii.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Asigurarea pentru toate femeile de vârstă fertilă (în special pentru femeile sărace) a posibilității de accesare a serviciilor de sănătate sexuală și reproductivă de calitate ridicată, la prețuri accesibile.*

Activități specifice:

- desfășurarea de campanii de contracepție în localitățile cu o pondere ridicată a persoanelor de etnie romă, afectate de un grad ridicat de sărăcie în scopul creșterii gradului de conștientizare, a scăderii numărului de copii din comunitățile dezavantajate, prevenirea abandonului și instituționalizării.

Obiectivul strategic specific: Îmbunătățirea serviciilor medicale pentru nutriția și sănătatea mamei și copilului.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Creșterea acoperirii programelor de furnizare de servicii medicale la nivel comunitar (medici de familie, asistente medicale comunitare și mediatori romi).*

Activități specifice:

- îmbunătățirea funcționării cabinetelor medicale de medicină de familie în toate localitățile județului Dolj (420 cabinete) în scopul creșterii importanței medicinei preventive.
- *Dezvoltarea unor programe de asigurare a vaccinării pentru copiii vulnerabili lăsați în afara campaniilor naționale de vaccinare; Inițierea unor campanii de conștientizare publică în vederea creșterii încrederii publicului în beneficiile pe termen lung ale imunizării.*

Activități specifice:

- organizarea de campanii de vaccinare a populației infantile, a gravidelor, a populației cu risc în scopul creșterii gradului de vaccinare și, astfel, a unei mai bune imunizări.
- *Instruirea furnizorilor de servicii medicale la nivel comunitar (medici de familie, asistente medicale comunitare și mediatori romi) pentru a oferi servicii de îngrijire pre- și post-natală de calitate și servicii de îngrijire a copilului.*

Activități specifice:

- derularea programului național nr.VI de sănătate a femeii și copilului:
  - profilaxia anemiei feriprive la sugar și la gravidă,
  - profilaxia rahitismului carențial la copil,
  - profilaxia distrofiei la copii cu vârsta cuprinsă între 0-12 luni, care nu beneficiază de lapte matern, prin administrare de lapte praf,
  - prevenirea sarcinilor nedorite prin creșterea accesului la servicii moderne de planificare familială.

Creșterea accesului populației vulnerabile la servicii primare de sănătate de bună calitate.

Obiectivul strategic specific: Dezvoltarea sistemului național de lucrători comunitari.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Adoptarea unei abordări integrate în implementarea serviciilor sociale prin înființarea echipelor de intervenție comunitară.*

Activități specifice:

- colaborarea cu autoritățile administrației publice în ceea ce privește:
  - analiza situației mediatorilor sanitari și asistenților medicali comunitari angajați de acestea, în conformitate cu strategia de descentralizare a serviciilor de sănătate publică,
  - stabilirea statusului mediatorului sanitar și asistenților medicali comunitari în noul context,
  - actualizarea standardului ocupațional al mediatorului sanitar și asistentului medical comunitar,
  - controlul, monitorizarea și evaluarea derulării activității mediatorilor sanitari și asistenților medicali comunitari.

5. Locuire

➤ **Inițiativa cheie**

Creșterea accesibilității și îmbunătățirea calității serviciilor de locuire, în special pentru populația vulnerabilă.

Obiectivul strategic specific: Asigurarea accesibilității locuințelor, în special pentru tineri și alte grupuri vulnerabile, precum și creșterea calității stocului de locuințe.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Evaluarea celor mai importante programe de locuințe implementate (programul ANL, terenuri pentru tineri, programul ipotecar de construire de locuințe cu suport guvernamental, programele de finanțare de locuințe și de reabilitare a locuințelor și a infrastructurii) și luarea unor decizii informate în funcție de aceste evaluări cu privire la acțiunile următoare.*

Activități specifice:

- evaluarea implementării programului ANL având ca obiectiv construirea unui număr de 440 unități locative - care au fost date integral în folosință beneficiarilor în acest sens, la nivelul municipiului Craiova, în scopul soluționării unui număr cât mai mare de solicitări de locuințe ANL în regim de închiriere.

- *Proiectarea programelor de creștere a eficienței energetice a clădirilor, astfel încât să fie cât mai relevante pentru gospodăriile cu venit scăzut și să asigure protecția consumatorilor vulnerabili.*

Activități specifice:

- continuarea Programului de reabilitare a blocurilor de locuințe cu următoarele facilități:
  - reducere la plata impozitului pe clădire pe o perioadă de 7 ani,
  - cota de participare a proprietarilor în valoare de 10, 20 sau 30%, în funcție de venituri, diferența până la valoarea totală se suportă din bugetul local sau de la Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, din fonduri structurale.

Dezvoltarea serviciilor de locuințe sociale.

Obiectivul strategic specific: Sporirea accesului grupurilor vulnerabile la servicii accesibile de locuire.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Elaborarea schemei viitorului venit minim de inserție cu o componentă de locuire pentru grupurile vulnerabile (în special familiile cu copii) care sunt rezidente în locuințe sociale.*

Activități specifice:

- închirierea continuă a locuințelor la tariful minimal (chiria nu poate să depășească 10% din venitul realizat) pentru chiriașii (grupurile vulnerabile: familii cu mulți copii, fără venituri, persoane cu dizabilități, persoane vârstnice) rezidenți în locuințele sociale în scopul creșterii calității vieții chiriașilor.
- *Extinderea obiectului politicilor privind locuințele sociale promovând accesul la servicii sociale și programe de dezvoltare comunitare.*

Activități specifice:

- accesul la servicii sociale a chiriașilor din locuințele sociale în conformitate cu prevederile legale în scopul asigurării unui nivel minim de locuit.

Asigurarea unui sprijin de urgență eficient pentru persoane fără adăpost, în paralel cu dezvoltarea capacității sistemului pentru reintegrare socială și prevenire timpurie.

Obiectivul strategic specific: Consolidarea capacității de intervenție în stradă, în paralel cu proiectarea unei strategii de reintegrare și prevenire timpurie.

Acțiuni strategice prioritare:

- *Trecerea graduală, în ce privește reducerea numărului persoanelor fără adăpost, de la servicii de urgență la programe de integrare pe termen lung.*

Activități specifice:

- sporirea capacității intervențiilor în stradă pentru a îndeplini nevoile de bază de alimente, apă și asistență medicală,
- activități de informare prin aducerea problemei în atenția comunității locale, asigurarea suportului public și susținerea renunțării la practici nocive în scopul conștientizării opiniei publice cu privire la problematica persoanelor fără adăpost,
- ghidarea unor programe de suport complet din prima etapă de intervenție cu pachete integrate de servicii sociale ce includ locuințele.
- *Reducerea numărului de cazuri noi de persoane care trăiesc pe străzi.*

Activități specifice:

- dezvoltarea și extinderea în continuare a asistenței sociale, inclusiv a sistemelor de îngrijire la domiciliu pentru persoanele singure vulnerabile, pentru persoanele vârstnice și persoanele cu dizabilități fizice și psihice, precum și în domeniul educației și sănătății în scopul integrării sociale și profesionale.
- *Reducerea drastică a fenomenului copiilor străzii până la eradicarea lui.*

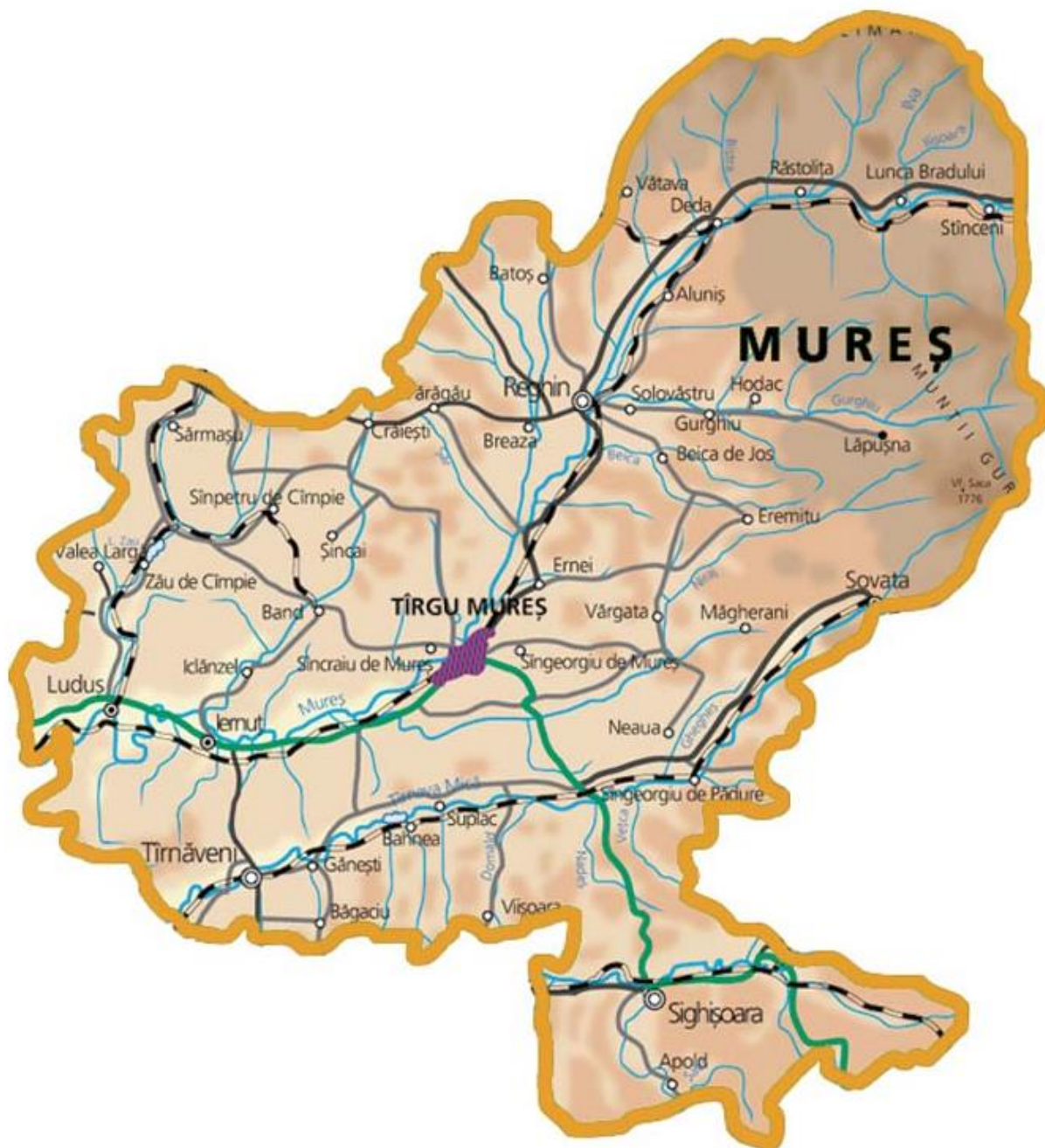
Activități specifice:

- asigurarea sprijinului pentru accesul la sistemul de educație al copiilor (asigurarea înscrierii la școală fără necesitatea elaborării unei documentații complexe, asigurarea transportului și a altor măsuri de sprijin complementare) în scopul creșterii numărului de copii integrați în sistemul educațional și familial, precum și al asigurării unui sistem de protecție.

II.5 Strategia/ Planul de acțiune locală pentru incluziune socială

- PALIS -

Județul MUREȘ

În ceea ce privește județul Mureș, în abordarea problematicii incluziunii sociale la nivel județean și local, autoritățile publice (DGASPC Mureș, Consiliul județean Mureș) și Comisia de incluziune socială au elaborat o Strategie, intitulată ”Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale în județul Mureș, în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului și a persoanelor adulte cu handicap sau aflate la nevoie, 2014-2020”, cu un Plan local de acțiune aferent, organizat pe categorii de grupuri vulnerabile.

Strategia menționată, definește misiunea de a răspunde nevoilor persoanelor dezavantajate și grupurilor vulnerabile din comunitate, respectiv a persoanelor vârstnice singure, a persoanelor cu dizabilități și a copiilor lipsiți de ocrotirea părintească.

Pe baza analizei datelor administrative referitoare la populația județului, a contextului județean socio-economic și a inventarierii, enumerării și descrierii principalelor grupuri vulnerabile și a problemelor specifice fiecăruia dintre acestea, strategia își stabilește scopul și obiectivele și precondițiile necesare atingerii obiectivelor, astfel:

Scopul strategiei:

Stabilirea măsurilor și acțiunilor prioritare pentru următorii șapte ani, în vederea acoperirii nevoilor sociale la nivelul județului Mureș, prin dezvoltarea serviciilor sociale din subordinea/structura DGASPC Mureș.

Obiectiv general:

Obiectivul general vizează continuarea implementării măsurilor și acțiunilor sociale pentru garantarea dreptului fiecărei persoane/ colectivități aflate într-o situație de nevoie socială, determinată de cauze de natură economică, fizică, psihică sau socială, de a beneficia de servicii sociale corespunzătoare și nediscriminatorii.

Precondițiile necesare atingerii obiectivelor:

Acestate constau în:

- Mobilizarea tuturor resurselor existente la nivelul comunității,
- Responsabilizarea și implicarea factorilor relevanți prin dezvoltarea de parteneriate eficiente în vederea dezvoltării capacităților individuale sau colective pentru asigurarea nevoilor sociale și creșterea calității vieții beneficiarilor,
- Promovarea principiilor coeziunii și incluziunii sociale,
- Reafirmarea interesului special și priorității acordate problematicii copiilor prin continuarea reformei pe un palier superior, trecând de la accentul pe protecția copilului aflat în dificultate la protecția drepturilor tuturor copiilor.

Planul de acțiune locală pentru incluziune socială (Planul de acțiune al Strategiei)

➤ Componenta A - Protecția și promovarea drepturilor copilului

Acțiunea A1: Îndrumarea factorilor locali în vederea dezvoltării de servicii la nivel comunitar care să conducă la prevenirea separării copilului de părinții naturali.

Activități specifice:

- Realizarea de întâlniri periodice cu persoanele cu atribuții în domeniul asistenței sociale din cadrul consiliilor locale în vederea sprijinirii, informării și îndrumării acestora cu privire la noutățile din domeniul legislativ și a identificării de mijloace de intervenție concrete,
- **Responsabil:** Personalul de conducere din cadrul serviciilor de protecție a copilului.

Activități specifice:

- Realizarea de întâlniri cu factori interesați să sprijine programe din domeniul asistenței sociale (organizații nonguvernamentale, reprezentanți ai cultelor, persoane fizice sau private etc.),
- **Responsabil:** Personalul de conducere din cadrul serviciilor de protecție a copilului.

Activități specifice:

- Informare, sprijin și îndrumare a personalului de specialitate din cadrul Consiliilor Locale pentru accesarea de fonduri nerambursabile în vederea dezvoltării de servicii de zi la nivel local (centre de zi, centre de consiliere a copilului și părinților, etc).
- **Responsabil:** Consiliile Locale.

Acțiunea A2: *Prevenirea părăsirii copiilor în unitățile medicale, secții de pediatrie și maternități, prin colaborarea cu Autoritatea de Sănătate Publică, Inspectoratul Județean de Poliție, Direcția Județeană de Evidență a Persoanelor și serviciile publice de asistență socială din cadrul Consiliilor locale.*

Activități specifice:

- Verificarea situației copiilor părăsiți în unitățile medicale.
- **Responsabil:** Asistentul social responsabil din cadrul DGASPC Mureș.

Activități specifice:

- Verificarea respectării obligațiilor ce revin fiecărui factor implicat în acțiunile de respectare a dreptului copilului la identitate și la păstrarea identității sale.
- **Responsabil:** Persoanele cu atribuții în prevenirea părăsirii copilului în unități medicale.

Activități specifice:

- Realizarea de acțiuni de consiliere a femeii gravide sau a tinerei mame în vederea prevenirii părăsirii copilului.
- **Responsabil:** Persoanele cu atribuții în prevenirea părăsirii copilului în unități medicale.

Activități specifice:

- Realizarea de întâlniri de lucru cu asistenții sociali sau persoanele cu atribuții de asistență socială din cadrul unităților sanitare - secții neonatologie sau pediatrie - cu privire la intervențiile specifice în situația copilului părăsit sau cu risc de părăsire în unități sanitare.
- **Responsabil:** Persoanele cu atribuții în prevenirea părăsirii copilului în unități medicale.

Activități specifice:

- Realizarea sau revizuirea convențiilor de colaborare cu autoritățile implicate în clarificarea situației copilului părăsit în unități sanitare: Direcția Județeană de Evidență a Persoanelor, Direcția de Sănătate Publică Mureș, unități spitalicești, Inspectoratul de Poliție al Județului Mureș.
- **Responsabil:** Conducerea DGASPC prin Serviciul Juridic Contencios și Serviciul Monitorizare Servicii Sociale, Strategii, Calitatea Serviciilor Sociale și Relații cu Publicul.

Activități specifice:

- Colaborarea cu autoritățile locale, organele de poliție, unitățile medicale și reprezentanții Direcției Județene de Evidență a persoanelor în vederea prevenirii părăsirii copilului și a punerii în legalitate în ceea ce privește actele de identitate atât pentru mamă, cât și pentru copii, respectiv pentru sprijinirea integrării în comunitate a mamei cu copilul în perioada post rezidență.
- **Responsabil:** Persoanele cu atribuții în prevenirea părăsirii copilului în unități medicale.

Activități specifice:

- Identificarea de resurse care să contribuie la sprijinirea mamei vulnerabile, cu risc de a-și abandona copilului în vederea satisfacerii nevoilor acesteia și a depășirii momentului de criză.
- **Responsabil:** Persoanele cu atribuții în prevenirea părăsirii copilului în unități medicale.

Activități specifice:

- Identificarea de furnizori de formare profesională sau unități educative sau firme care să asigure loc de muncă pentru mamele internate în Centrul Maternal în vederea angajării și dezvoltării independenței lor financiare.
- **Responsabil:** Șef serviciu Centru Maternal MATERNA.

Activități specifice:

- Îmbunătățirea infrastructurii sociale din cadrul centrului Maternal MATERNA care să permită oferirea serviciilor de calitate mamelor care au prezentat risc de a-și abandona copiii.
- **Responsabil:** Șef serviciu în colaborare cu Direcția Economică.

Acțiunea A3: *Identificarea de resurse materiale, logistice și umane pentru scăderea numărului de copii din sistemul rezidențial și integrării acestora în servicii de tip familial.*

Activități specifice:

- Sprijinirea și consilierea familiilor biologice în vederea reintegrării/ integrării copiilor în familie.
- **Responsabil:** Serviciul management de caz al copilului.
- Activități specifice:**
  - Asigurarea resurselor necesare pentru a crește capacitatea serviciilor de tip familial.
- **Responsabil:** Conducerea DGASPC Mureș.

Acțiunea A4: *Dezvoltarea serviciilor pentru copiii/ tinerii care părăsesc sistemul de protecție.*

Activități specifice:

- Facilitarea integrării sociale a copiilor care ies din sistem prin identificare de locuri de muncă, medierea pe piața muncii, monitorizarea acestora în câmpul muncii, urmărirea modului în care își administrează resursele materiale, cuprinderea în programe care urmăresc formarea de deprinderi, abilități și câștigarea independenței.
- **Responsabil:** Coordonatorii serviciilor sociale din care provin copiii/ tinerii.
- Activități specifice:**
  - Înființarea de locuințe sociale în care să fie găzduiți tinerii în baza unor contracte de servicii sociale.
- **Responsabil:** Conducerea DGASPC Mureș.
- Activități specifice:**
  - Dezvoltarea de servicii alternative privind integrarea socio-profesională a tinerilor cu nevoi speciale prin crearea de centre de tranzit sau locuințe protejate.
- **Responsabil:** Conducerea DGASPC Mureș.

Acțiunea A5: *Creșterea eficienței intervențiilor sociale prin dezvoltarea serviciilor în regim de urgență.*

Activități specifice:

- Înființarea Serviciului “Telefonul Copilului” și “Echipa Mobilă”.
- **Responsabil:** Conducerea DGASPC Mureș.
- Activități specifice:**
  - Promovarea serviciului „telefonul copilului”.
- **Responsabil:** Șef serviciu SIRU.
- Activități specifice:**
  - Creșterea gradului de încredere în „echipa mobilă” din cadrul Serviciului de urgență care intervine prompt în cazurile de abuz, trafic, migrațiune, exploatare prin muncă, violență, neglijare. etc.
- **Responsabil:** Șef serviciu SIRU.
- Activități specifice:**
  - Promovarea drepturilor copilului și a responsabilizării părinților și a comunității în vederea intolerării relelor tratamente aplicate copilului.
- **Responsabil:** SIRU.
- Activități specifice:**
  - Asigurarea condițiilor de calitate în cadrul Serviciului de intervenție în regim de urgență prin dotarea corespunzătoare a acestuia și îmbunătățirea condițiilor de

muncă pentru echipa mobilă, care să-i permită deplasarea imediată pe teren în vederea evaluării situațiilor de urgență.

- **Responsabil:** Șef serviciu SIRU în colaborare cu Direcția Economică.

Activități specifice:

- Asigurarea condițiilor de calitate în cadrul Serviciului de intervenție în regim de urgență prin dotarea Centrului de Primire în Regim de Urgență pentru a răspunde nevoilor copiilor preluați în plasament.

- **Responsabil:** Șef serviciu SIRU în colaborare cu Direcția Economică.

Activități specifice:

- Creșterea gradului de informare a specialiștilor din cadrul Consiliilor Locale și alte autorități locale privind rolul și nevoia de colaborare cu specialiștii Compartimentului Telefonul Copilului și Echipei Mobile din cadrul Serviciului de Intervenție în Regim de Urgență referitor la activitățile specifice în caz de identificare de copii neglijăți, abuzați, exploatați, repatriați etc.

- **Responsabil:** Șef serviciu SIRU.

Acțiunea A6: *Promovarea adopției, ca soluție permanentă de protecție a copilului.*

Activități specifice:

- Recrutarea de familii/ persoane care doresc să adopte și care să vină în întâmpinarea fiecărui copil eligibil pentru adopție.

- **Responsabil:** Compartimentul adopției și post adopții.

Activități specifice:

- Realizarea de campanii publicitare de informare și promovare a adopției.

- **Responsabil:** Compartimentul adopției și post adopții în colaborare cu purtătorul de cuvânt.

Activități specifice:

- Asigurarea resurselor necesare pentru creșterea capacității serviciilor de tip familial și rezidențial de a clarifica situația juridică a copiilor ocrotiți.

- **Responsabil:** Conducerea DGASPC Mureș, Biroul Resurse Umane.

Acțiunea A7: *Dezvoltarea rețelei de asistență maternală, prin extinderea acesteia.*

Activități specifice:

- Menținerea serviciilor existente pentru protecția specială a copilului cu vârstă mai mică de 3 ani, respectiv a rețelei de asistență maternală și dezvoltarea acesteia prin creșterea numărului de persoane angajate ca asistent maternal, cărora să poată fi plasați copiii în regim de urgență.

- **Responsabil:** Serviciul de asistență maternală profesionistă.

Activități specifice:

- Implementarea unei rețele de asistenți maternali specializați pentru îngrijirea copiilor cu dizabilități severe, în vederea asigurării unui mediu familial și a îmbunătățirii șanselor acestora de dezvoltare deplină și armonioasă.

- **Responsabil:** Serviciul de asistență maternală profesionistă.

Activități specifice:

- Extinderea rețelei de asistență maternală pentru asigurarea plasamentului copilului în regim de urgență.

- **Responsabil:** Serviciul de asistență maternală profesionistă.

Acțiunea A8: *Identificarea de alternative viabile pentru protecția copiilor/ tinerilor bolnavi HIV/SIDA, în colaborare cu societatea civilă.*

Activități specifice:

- Menținerea serviciilor existente pentru protecția specială a copilului bolnav HIV/SIDA în parteneriat cu Fundația Creștină "RHEMA".

- **Responsabil:** Conducerea DGASPC Mureș.

Acțiunea A9: Dezvoltarea serviciilor sociale pentru copiii cu dizabilități.

Activități specifice:

- Evaluarea anuală a copiilor cu dizabilități și sprijinirea acestora în vederea facilitării accesării beneficiilor de asistență socială care le revin.

- **Responsabil:** Serviciul de Evaluare Complexă a Copilului.

Activități specifice:

- Îndrumarea și sprijinirea părinților cu copii care prezintă dizabilități în vederea integrării acestora în servicii specifice de intervenție precoce.

- **Responsabil:** Serviciul de Evaluare Complexă a Copilului.

Activități specifice:

- Creșterea accesului copiilor cu dizabilități la serviciile de recuperare/ reabilitare și dezvoltarea capacității autorităților locale în vederea sprijinirii copiilor cu dizabilități în cadrul propriilor familii prin asigurarea funcționării Echipei mobile de recuperare a copiilor cu dizabilități.

- **Responsabil:** Echipa mobilă de recuperare a copiilor cu dizabilități.

Activități specifice:

- Evaluarea permanentă la solicitarea părinților sau a reprezentantului legal a copiilor cu dizabilități în vederea propunerii de încadrare în grad de dizabilitate.

- **Responsabil:** Serviciul de Evaluare Complexă a Copilului.

Activități specifice:

- Prevenirea abandonului și instituționalizarea copiilor, prin dezvoltarea de deprinderi de viață independentă, recuperare-reabilitare, educație și intervenții de specialitate, consilierea copilului și a familiei în cadrul Serviciilor de recuperare de zi a copiilor cu dizabilități din comunitate.

- **Responsabil:** Conducerea serviciilor rezidențiale a copiilor cu dizabilități.

Activități specifice:

- Creșterea șanselor de integrare socială și ulterior de acces pe piața muncii a persoanelor diagnosticate cu tulburare de spectru autist (TSA) prin diagnosticarea precoce și facilitarea accesului la servicii și programe de recuperare și asistență specializată.

- **Responsabil:** Complex de servicii pentru copii cu deficiențe neuropsihiatrice Sighișoara.

Activități specifice:

- Dezvoltarea infrastructurii sociale din cadrul centrelor rezidențiale pentru copii cu deficiențe neuropsihiatrice și reorganizarea centrelor în funcție de nevoile beneficiarilor.

- **Responsabil:** Conducerea DGASPC Mureș.

Acțiunea A10: Dezvoltarea serviciilor de îngrijire în cadrul caselor familiale.

Activități specifice:

- Inființarea de case de tip familial pentru copiii în prezent instituționalizați sau pentru copii a căror separare temporară sau definitivă de părinți nu poate fi prevenită și necesită instituirea unei măsuri de protecție specială.

- **Responsabil:** Conducerea serviciilor de coordonare a caselor de tip familial din județ în colaborare cu conducerea DGASPC Mureș.

Activități specifice:

- Dezvoltarea de servicii de sprijin pentru copiii și tinerii din cadrul caselor de tip familial în vederea integrării sociale și profesionale a acestora, prin diversificarea de servicii și activități de prevenire a delincvenței juvenile, precum și de reabilitare a copiilor delincvenți, servicii și/ sau activități care să asigure protecția specială pentru copiii aflați într-o situație de risc din următoarele categorii: copii cu tulburări de comportament, consumatori de alcool/ droguri și alte categorii care necesită sprijin și protecție.

- **Responsabil:** Conducerea serviciilor de coordonare a caselor de tip familial din județ în colaborare cu conducerea DGASPC Mureș.
- Activități specifice:**
  - Înființarea de ateliere de ergoterapie/ terapie ocupațională pentru copii și tineri cu scopul dobândirii de abilități practice și a formării de deprinderi.
- **Responsabil:** Conducerea serviciilor de coordonare a caselor de tip familial din județ în colaborare cu conducerea DGASPC Mureș.

Acțiunea A11: *Implementarea măsurilor specifice pentru copiii instituționalizați în vederea înregistrării ulterioare a nașterii sau intrării celor cu vârsta de 14 ani în posesia cărților de identitate.*

- Activități specifice:**
  - Implementarea măsurilor specifice pentru copiii instituționalizați în vederea înregistrării ulterioare a nașterii sau intrării celor cu vârsta de 14 ani în posesia cărților de identitate.
- **Responsabil:** Asistenții sociali din cadrul serviciilor de tip rezidențial pentru protecția copilului.

Acțiunea A12: *Monitorizarea nevoilor sociale la nivel de județ.*

- Activități specifice:**
  - Identificarea permanentă a zonelor din județ cu risc crescut din punct de vedere economic, și implicit social, în vederea cartografierii anuale a nevoilor județene sociale și a recomandării și sprijinirii factorilor interesați a se implica și dezvolta servicii sociale cu prioritate în aceste spații geografice.
- **Responsabil:** Serviciul monitorizare.
- Activități specifice:**
  - Monitorizarea permanentă a copiilor din sistemul județean de protecție și cuprinderea acestora în baza de date informatizată.
- **Responsabil:** Serviciul monitorizare.

Acțiunea A13: *Îmbunătățirea continuă a sistemului județean de protecție a drepturilor copilului.*

- Activități specifice:**
  - Asigurarea calității serviciilor funcționale de protecție a copilului, licențierea provizorie sau de funcționare a acestora.
- **Responsabil:** Șefii serviciilor sociale, Serviciul monitorizare.
- Activități specifice:**
  - Creșterea numărului serviciilor alternative și asigurarea funcționării și dezvoltării celor existente.
- **Responsabil:** Conducerea DGASPC Mureș.
- Activități specifice:**
  - Colaborarea cu organizațiile nonguvernamentale în vederea externalizării unor servicii existente sau a dezvoltării unor paliere de intervenție pentru anumite segmente din cadrul populației care necesită sprijin imediat și/sau de durată.
- **Responsabil:** Conducerea DGASPC Mureș.
- Activități specifice:**
  - Realizarea sistemului informatic pentru creșterea calității Managementului de Caz în domeniul protecției copilului.
- **Responsabil:** Conducerea DGASPC Mureș.

➤ **Componenta B: Protecția persoanelor adulte cu dizabilități**

Acțiunea B1: *Îmbunătățirea continuă a serviciilor de informare, evidență și asigurarea de beneficii persoanelor adulte cu dizabilități.*

Activități specifice:

- Înființarea unui ghișeu de informare a persoanelor cu dizabilități privind drepturile de care beneficiază.

- **Responsabil:** Serviciul de evidență, plată beneficii de asistență socială.

Activități specifice:

- Implementarea programului de evidență, plată și drepturi persoane cu dizabilități D-Smart.

- **Responsabil:** Conducerea DGASPC Mureș, Serviciul de evidență, plată beneficii de asistență socială.

Activități specifice:

- Îmbunătățirea condițiilor de accesibilizare a serviciilor sociale în vederea asigurării drepturilor persoanelor cu dizabilități.

- **Responsabil:** Conducerea DGASPC Mureș.

Acțiunea B2: *Continuarea restructurării Centrelor Rezidențiale pentru Adulți.*

Activități specifice:

- Restructurarea Centrului de Îngrijire și Asistență Lunca Mureșului prin transferul a 79 de beneficiari cu abilități scăzute din clădirile retrocedate în serviciile nou create, respectiv 2 Centre de Îngrijire și Asistență; Restructurarea Centrului de Îngrijire și Asistență Glodeni prin transferarea unui număr de 40 de beneficiari din castel și a unui număr de 7 beneficiari din clădirea mică într-un serviciu nou creat - 1 Centru de Îngrijire și Asistență; Restructurarea Centrului de Îngrijire și Asistență Reghin, prin transferul a 50 de beneficiari cu abilități scăzute într-un serviciu propus a fi nou creat - 1 Centru de Îngrijire și Asistență.

- **Responsabil:** Compartimentul proiecte în colaborare cu conducerea centrului.

Acțiunea B3: *Dezvoltarea de servicii alternative de îngrijire a persoanelor cu dizabilități.*

Activități specifice:

- Înființarea Complexului de servicii de recuperare neuromotorie (de tip ambulator) - octogon, în cadrul Centrului de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică Brâncovenești și realizarea unui teren de sport pe platoul aferent acestuia.

- **Responsabil:** Compartimentul proiecte în colaborare cu conducerea CRRN Brâncovenești.

Activități specifice:

- Înființarea unui Centru de Intervenție în Regim de Urgență pentru persoane adulte aflate în situații de dificultate.

- **Responsabil:** Compartimentul proiecte în colaborare cu conducerea centrului.

Activități specifice:

- Înființarea unui Centru respiro pentru următorii beneficiari ai serviciilor sociale furnizate de către DGASPC Mureș: copii, tineri, adulți cu dizabilități.

- **Responsabil:** Conducerea DGASPC Mureș.

Activități specifice:

- Înființarea unei unități protejate în județul Mureș pentru persoanele adulte cu dizabilități.

- **Responsabil:** Compartimentul proiecte în colaborare cu conducerea centrului.

Activități specifice:

- Înființarea Serviciului de orientare socio-profesională.

- **Responsabil:** Conducerea DGASPC Mureș în colaborare cu AJOFM Mureș.

Acțiunea B4: *Asigurarea funcționării Biroului de evaluare complexă a persoanelor adulte cu dizabilități cât și a Comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu dizabilități.*

Activități specifice:

- Evaluarea beneficiarilor în ceea ce privește încadrarea în grad de dizabilitate pe baza unor criterii medico-psiho-sociale, respectându-se obiectivul principal al Strategiei Naționale aceea de integrare socio-profesională (unde este cazul) a persoanelor cu dizabilități.
  - **Responsabil:** Biroul de evaluare complexă a persoanelor adulte cu dizabilități.
Activități specifice:
    - Întocmirea programului individual de recuperare, readaptare și integrare socială și de orientare profesională a persoanelor cu dizabilități.
  - **Responsabil:** Biroul de evaluare complexă a persoanelor adulte cu dizabilități.
Activități specifice:
    - Prevenirea instituționalizării, cu scopul limitării internărilor în centrele rezidențiale.
  - **Responsabil:** Biroul de evaluare complexă a persoanelor adulte cu dizabilități, Compartimentul management de caz pentru adulți și asistența persoanelor vârstnice.
- **Componenta C: Persoane vârstnice**

Acțiunea C1: Acordare servicii destinate persoanelor vârstnice.

- Activități specifice:**
- Realizare bază de date privind nevoia de servicii sociale comunitare pentru populația vârstnică și rețeaua de servicii sociale comunitare pentru vârstnici a județului Mureș.
- **Responsabil:** Compartimentul management de caz pentru adulți și asistență persoane vârstnice.
Activități specifice:
  - Dezvoltarea strategiilor de intervenție în sprijinul persoanelor vârstnice și de prevenire a situațiilor de marginalizare și excludere socială la nivelul județului Mureș.
- **Responsabil:** Compartimentul management de caz pentru adulți și asistență persoane vârstnice.
Activități specifice:
  - Identificarea și propunerea de soluții pentru problemele sociale ale comunității din domeniul protecției persoanelor vârstnice.
- **Responsabil:** Compartimentul management de caz pentru adulți și asistență persoane vârstnice.
Activități specifice:
  - Colaborare cu alte instituții, publice ori private, cu activitate în domeniul asistenței sociale - asistență acordată persoanelor vârstnice.
- **Responsabil:** Compartimentul management de caz pentru adulți și asistență persoane vârstnice.

➤ **Componenta D: Prevenirea marginalizării sociale**

Acțiunea D1: Dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor adresate persoanelor marginalizate social.

- Activități specifice:**
- Continuarea asigurării serviciilor de specialitate victimelor violenței domestice în cadrul Institutului Est European Tg. Mureș - prin referirea cazurilor de către Compartimentul Violență în Familie.
- **Responsabil:** Compartimentul Violență în Familie în parteneriat cu Institutul Est European Tg. Mureș.
Activități specifice:
  - Dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor acordate prin Centrul de Sprijin Social pentru Comunitățile de Romi și promovarea acestora.

- **Responsabil:** Responsabil Centru de Sprijin Social pentru Comunitățile de Romi.
Activități specifice:
  - Asigurarea de servicii calitative în cadrul Centrelor de tranzit “Ada” și “Adi” în vederea facilitării tranziției beneficiarilor din servicii rezidențiale pentru copii, către viața independentă și încadrarea în muncă, pentru un număr de 10 tineri.
- **Responsabil:** Serviciul pentru prevenirea marginalizării sociale, Compartimentul Centru de tranzit « ADA » și « ADI »,Responsabilii Centrelor de tranzit.
Activități specifice:
  - Înființarea de noi centre de tranzit.
- **Responsabil:** Conducerea DGASPC Mureș.
Activități specifice:
  - Realizarea de parteneriate cu Organisme Private Acreditate care asigură servicii de integrare socio-profesională tinerilor care părăsesc sistemul de protecție sau se află în situații de marginalizare socială.
- **Responsabil:** Conducerea DGASPC Mureș.

➤ **Componenta E - Dezvoltarea calității serviciilor sociale**

Acțiunea E1: *Revizuirea manualului practic și implementare a procedurilor și practicilor de lucru în cadrul noului sistem județean de asistență socială.*

- Activități specifice:**
- Revizuirea manualului practic de proceduri interne, inclusiv prin preluarea practicilor existente (procesul de evaluare a beneficiarilor, managementul de caz, proceduri de conformitate, practici de contractare a serviciilor etc), conform standardelor și legislației în vigoare.
- **Responsabil:** Personalul de conducere din cadrul DGASPC Mureș.

Acțiunea E2: *Implementarea standardelor specifice prin: controlul calității serviciilor, diseminarea informațiilor privind drepturile și obligațiile beneficiarilor și formarea continuă a personalului din cadrul unităților de asistență socială.*

- Activități specifice:**
- Asigurarea controlului calității serviciilor și măsurarea gradului de satisfacție a beneficiarilor.
- **Responsabil:** Personalul de conducere din cadrul DGASPC Mureș, Serviciul monitorizare, servicii sociale, strategii, calitatea serviciilor sociale și relații cu publicul.
- Activități specifice:**
- Dezvoltarea calității acordării de servicii sociale prin programe destinate beneficiarilor și personalului din cadrul serviciilor sociale menită să dezvolte comunicarea în cadrul grupului interinstituțional (beneficiar - beneficiar, personal - personal, beneficiar - personal, personal de execuție - personal de conducere), programe care să dezvolte deprinderile de viață independentă, orientarea profesională, educația sanitară, socializarea etc.
- **Responsabil:** Personalul de conducere din cadrul DGASPC Mureș.

Acțiunea E3: *Deconcentrarea serviciilor de asistență socială prin implicarea comunităților la nivel local în managementul de caz sau transferarea și/sau concesionarea serviciilor existente către organizații nonguvernamentale.*

- Activități specifice:**
- Dezvoltarea parteneriatului public-privat, contractarea de servicii sociale ca urmare a evaluării nevoilor și dimensionării cererii de servicii, alcătuirea pachetelor de servicii pentru contractare.
- **Responsabil:** Conducerea DGASPC Mureș.

Acțiunea E4: *Implementarea unui sistem energetic neconvențional în cadrul tuturor serviciilor de tip rezidențial din structura DGASPC Mureș.*

Activități specifice:

- Implementarea sistemului energetic neconvențional prin Programul Casa Verde (panouri solare) la serviciile de tip rezidențial din structura organizatorică al DGASPC Mureș.
- **Responsabil:** Conducerea DGASPC Mureș, Conducerea serviciilor sociale, Compartimentul proiecte.

Acțiunea E5: *Asigurarea formării și perfecționării continue a resurselor umane care vin în contact direct cu beneficiarii și a personalului aferent asigurării funcționalității serviciilor sociale.*

Activități specifice:

- Formarea și perfecționarea continuă a resurselor umane care vin în contact direct cu beneficiarii și a personalului aferent asigurării funcționalității serviciilor sociale.
- **Responsabil:** Biroul resurse umane în colaborare cu conducerea DGASPC Mureș.

CONSIDERAȚII FINALE

După cum se poate constata, pentru încurajarea elaborării politicilor naționale și locale în domeniul incluziunii sociale și a implementării măsurilor inter-sectoriale din acest domeniu, conform specificului local, la nivel național, regional, județean și local, s-a dezvoltat un mecanism care include un ansamblu de instituții, unități și comisii cu atribuții în domeniu. Organizarea, funcționarea, finanțarea, sfera de responsabilitate și relațiile dintre acestea au fost reglementate prin acte normative.

Prin urmare, capitolul I al prezentului Toolkit, și-a propus să realizeze o scurtă introducere în domeniul incluziunii sociale, abordând definiția națională a conceptului, enumerarea indicatorilor de incluziune socială și a cadrului în care aceștia au fost instituiți, precum și descrierea sintetică a mecanismului național și județean de incluziune socială.

Aceste scurte precizări și descrieri vizează introducerea în context a procesului de elaborare a politicilor locale de incluziune socială și a planurilor de acțiune aferente acestora, reiterând totodată obligativitatea, prevăzută de actele normative în vigoare, elaborării de către autoritățile administrației publice locale, cu atribuții în domeniul incluziunii sociale, a Planurilor de acțiune locală pentru incluziunea socială și a transmiterii acestora către ministerul cu responsabilitate și competențe în domeniu.

Astfel, capitolul II al prezentului Toolkit a fost elaborat ca urmare a colectării tuturor informațiilor, documentelor și materialelor elaborate pe parcursul derulării proiectului Guvernare incluzivă, cod PEH010, finanțat cu sprijinul financiar al Programului RO10 - CORAI, program finanțat de Granturile SEE 2009-2014 și administrat de Fondul Român de Dezvoltare Socială, pentru care co-autorii țin să mulțumească atât actorilor locali participanți la aceste activități, cât și echipei de implementare a proiectului și managerului acesteia, pentru excelenta colaborare în acest proces complex de elaborare a unui instrument care să-și dovedească utilitatea pentru autoritățile administrației publice locale.

După cum se poate observa din cuprinsul capitolului II al Toolkit-ului, Planurile de acțiune locală pentru incluziune socială (PALIS) aferente celor 5 județe (Buzău, Călărași, Cluj, Dolj și Mureș) vizează inițiative cheie din principalele domenii ale incluziunii sociale, respectiv:

- Ocuparea forței de muncă,
- Beneficiile de asistență socială și serviciile sociale,
- Educația,
- Sănătatea,
- Locuirea,
- Participarea socială.

Pe lângă inițiativele cheie, planurile mai cuprind obiective strategice specifice, fiecare din acestea având una sau mai multe acțiuni strategice prioritare, cărora le corespunde un set de activități specifice.

În ceea ce privește județul Mureș, autoritățile administrației publice locale (DGASPC Mureș, Consiliul județean Mureș) și Comisia de incluziune socială au elaborat ”Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale în județul Mureș, în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului și a persoanelor adulte cu handicap sau aflate la nevoie, 2014-2020” și Planul local de acțiune aferent acesteia, organizat pe categorii de grupuri vulnerabile, pornind de la constatarea faptului că fiecare grup vulnerabil are nevoie de un mix de servicii pentru a depăși situația de vulnerabilitate (ex. servicii de ocupare, servicii sociale, uneori completate de beneficiile de asistență socială, servicii de educație și sănătate etc).

Strategia menționată, definește misiunea de a răspunde nevoilor persoanelor dezavantajate și grupurilor vulnerabile din comunitate, scopul, obiectivele principale și condițiile necesare atingerii acestora.

Planul de acțiune al Strategiei este organizat pe 5 componente (A-D), fiecare din acestea vizând fie un grup vulnerabil (A-C), fie o problemă integratoare (D-E) și conținând un set de activități specifice, termene de realizare a acestora și responsabili de implementare.

În lumina celor de mai sus, se poate remarca faptul că, pornind de la cadrul european și național în materie și de reglementările legislative în vigoare, un pas major și decisiv în promovarea incluziunii sociale și creșterea gradului de incluziune socială a persoanelor dezavantajate este reprezentat de acțiunea pe plan local, respectiv de elaborarea unor Planuri de acțiune locală solide și fezabile, ținând cont de contextul economic și social local, de specificul comunităților și care să răspundă problemelor cu care se confruntă comunitatea, grupurile vulnerabile și persoanele defavorizate.

În încheiere, dorim să precizăm faptul că PALIS-urile prezentate în Toolkit pot constitui modele de urmat și reale surse de inspirație pentru autoritățile administrației publice, de nivel județean sau local, în vederea elaborării de politici publice locale în domeniul incluziunii sociale, de planuri de acțiune cu măsuri specifice, clare, concrete, precise, fezabile și ușor de implementat.

BIBLIOGRAFIE

I. LEGISLAȚIE EUROPEANĂ ȘI NAȚIONALĂ:

1. Parlamentul României, *Legea asistenței sociale nr.292/2011*, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la 27 august 2015,
2. Guvernul României, *Hotărârea nr.1217/2006 privind constituirea mecanismului național pentru promovarea incluziunii sociale în România*, Monitorul Oficial al României, nr.808 din 26 septembrie 2006,
3. Guvernul României, *Hotărârea nr.1826 / 2005 pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare a serviciilor sociale*, Monitorul Oficial al României, nr. 14 din 6 ianuarie 2006,
4. Guvernul României, *Hotărârea nr.488 / 2005 privind aprobarea sistemului național de indicatori de incluziune socială*, Monitorul Oficial al României, nr. 492 din 10 iunie 2005,
5. Guvernul României, *Hotărârea nr.383/2015 pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020 și a Planului strategic de acțiuni pentru perioada 2015-2020*, Monitorul Oficial al României, nr. 463 din 26 iunie 2015.

II. ARTICOLE, RAPOARTE, PREZENTĂRI:

1. Daniel Arpinte, Adriana Baboi, Sorin Cace, Cristina Tomescu (Doboș), Iulian Stănescu , *Politici de incluziune socială*, Revista "Calitatea vieții", XIX, nr. 3-4, 2008, p. 339-364, disponibil și la <http://www.revistacalitateavietii.ro/2008/CV-3-4-2008/07.pdf>,
2. F. Bennett, S. Ruxton, *Common social values in the European Union: stocktaking, with a focus on social inclusion and social protection*, for Luxembourg Presidency of the Council of the European Union, Luxemburg, 2015,
3. Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Direcția Servicii Sociale și Incluziune Socială, Compartiment indicatori sociali și programe incluziune socială, *Raport privind incluziunea socială în România în anul 2013*, București 2014.

Proiectul Guvernare Incluzivă, cod PEH010
Asistență și Programe pentru Dezvoltare Durabilă - Agenda 21
Str. Mircea Vulcănescu, nr. 2-4, et. 2, ap. 7, sector 1, București
tel./fax.: 021-3114076; tel.mobil: 0737062713
e-mail: agenda21_ro@yahoo.com; office@agenda21.org.ro
www.agenda21.org.ro

Ianuarie 2016

Valoarea totală a proiectului este de **720,180.02 RON** din care co-finanțarea Granturilor SEE este în valoare de **550,937.70 RON**, iar co-finanțarea publică este de **97,224.30 RON**.
Informații suplimentare pot fi obținute de pe www.agenda21.org.ro